

Hjælp fra det offentlige

Hvert år indlægges mere end 25.000 voksne med hjertekarsygdom, og der fødes mellem 500 og 600 børn med hjertefejl. Det medfører store omvæltninger i tilværelsen, og mange spørgsmål rejser sig.

”Social håndbog for hjertekarpatienter” beskriver situationer, hvor hjertekarpatienter eller forældre til børn med hjertesygdom kan få hjælp fra det offentlige.

Du får information om, hvilke udgifter til børn og voksne det offentlige kan yde tilskud til, og hvordan du

kan få dagpenge under sygdom og komme tilbage på arbejdsmarkedet efter sygdom. Håndbogen informerer om sociale pensioner, aflastning til børn med handicap og meget andet. Bogen indeholder også afsnit om kontakten til kommunen og klageregler.

Vi håber, at bogen kan hjælpe med at lette hverdagen lidt.

Hjerteforeningen

Indhold

2 Kontakt til kommunen	31 Personlig assistance til handicappede i job
5 Børn – dækning af udgifter	32 Aflastning – børn med handicap
9 Voksne – dækning af udgifter	33 Aflastning, afløsning og botilbud
10 Støtte til at komme tilbage i job	34 Støtte til huslejen
14 Sociale pensioner	35 Transport
16 Medicinudgifter	36 Fysioterapi
18 Dagpenge under sygdom	38 Psykologstøtte
21 Køb af hjælpemidler og forbrugsgoder	39 Klageregler
22 Briller og kontaktlinser	41 Forsikringer
23 Støtte til køb af bil	43 Værgemål
26 Ændring af bolig	45 Testamente og arv
27 Personlig hjælp og pleje	47 Adresser
30 Ledsageordning	

Kontakt til kommunen

Kommunen er hovedindgang til løsning af mange af de problemer, hjertekarsygdom medfører

Det er en stor omvæltning at få en hjertekarsygdom ind på livet. I kølvandet følger ofte følelser af kaos og afmagt og praktiske spørgsmål om alt fra økonomi og job til behov for psykologisk støtte.

Kommunen er indgang til løsning af mange af de nye problemer og udfordringer. Her søger du om bl.a. pension, hjælpemidler, hjemmehjælp, støtte til bil, medicinkort og boligsikring.

Tre afdelinger i kommunen er typisk relevante alt efter, om du søger støtte til dit barn eller dig selv:

- Børne-unge forvaltningen: Her søger du støtte til dit hjertebarn. Hvis kommunen har en særlig handicapafdeling, skal du bede om at blive visiteret til den, da de ansatte her er specialiserede på området.
- Socialforvaltningen: Her søger du støtte til voksne med hjertekarproblemer
- Jobcentre, hvis det drejer sig om revalidering eller flexjob.

Forbered mødet

Det er en god idé at gøre dig klart, hvad du forventer af kommunen, før du henvender dig. Jo tydeligere du udtrykker dine behov, jo nemmere er det at få den rigtige hjælp fra starten.

Din sagsbehandler i kommunen er typisk en socialrådgiver. Henvend dig i så god tid som muligt, hvis din sag ikke er så akut, at øjeblikkelig behandling er nødvendig. Bestil tid på forhånd til mødet med socialrådgiveren. Hvis du har flere ansøgninger, er det bedst at samle dem til en fælles henvendelse, hvis det rent praktisk kan lade sig gøre.

Tænk din situation igennem og skriv dine spørgsmål ned inden mødet. Gør det om muligt sammen med en pårørende, som også deltager i mødet. To husker bedre end en, og du har en at drøfte de nye informationer med.

Forældre til et hjertebarn bør også deltage sammen

i mødet for at støtte hinanden og kunne diskutere situationen på et fælles grundlag.

Socialrådgiverens opgaver

Kommunens socialrådgiver er ansat til at

- forvalte love om sociale forhold og bevilge støtte
- rådgive i personlige forhold – for eksempel kriser
- koordinere samarbejde mellem parter i og uden for kommunen.

Søg selv viden

Det kan være en fordel, at du har sat dig lidt ind i det aktuelle lovområde inden besøget hos socialrådgiveren. For eksempel kan forældre til et hjertebarn have glæde af at læse "Vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier", Socialministeriet 2006. Her er en læsevenlig gennemgang af lovens muligheder for at støtte børn og unge.

Forklar din situation

Socialrådgiveren kender ikke alle sygdomme. Derfor er det en god start på samtalen, at du medbringer information om din hjertekarsygdom – fx Hjertebogen eller foldere og andet materiale fra Hjerteforeningen eller udskrifter fra Hjerteforeningens hjemmeside.

Socialrådgivere ved overordnet, hvad syge mennesker kan have brug for, men kender ikke nødvendigvis alle de behov, der opstår i forbindelse med den enkelte sygdom eller i din konkrete situation. Det er derfor vigtigt at få beskrevet din egen og familiens situation – også selv om du ikke kender løsningen på problemet.

Det kan være en god idé, at socialrådgiveren kommer på et besøg i dit hjem for at få større indsigt i dine forhold og bedre forståelse for problemerne. Hvis socialrådgiveren ikke foreslår et hjemmebesøg, kan du invitere.

Sådan arbejder socialrådgiveren

Kommunens socialrådgiver har pligt til at undersøge alle muligheder for støtte til dig efter den sociale lovgivning. Det er fastlagt i Retssikkerhedsloven.

Hvis du ikke har mulighed for at få bevilget støtte fra en lov – som fx Serviceloven – skal socialrådgiveren undersøge, om du kan få støtten efter en anden lov og eventuelt henvise dig til en anden kommunal afdeling.

Administration af lovene

Socialrådgiveren administrerer de sociale love ud fra

- Folketingets beslutning om loven på baggrund af ministeriernes oplæg – læs mere på www.folketinget.dk eller www.social.dk
- en række cirkulærer og bekendtgørelser, der uddyber loven
- en vejledning, der fortæller, hvilke principper der gælder i loven
- Ankestyrelsens afgørelser i principielle sager, som fremover skal danne praksis – læs mere på www.ast.dk
- kommunernes interne vejledninger
- kommunernes praksis på baggrund af konkrete sager.

Tavshedspligt og aktindsigt

Alle kommunens ansatte har tavshedspligt. Det betyder, at de ikke kan diskutere din sag med andre – heller ikke andre ansatte i kommunen – medmindre det har relevans for din sag.

Du har aktindsigt, hvilket vil sige, at du har ret til at læse din journal og få en kopi af den inden ti dage, efter at du har bedt om den.

Nogle kommuner ønsker, at borgeren læser journalen sammen med socialrådgiveren for at sikre, at borgeren har forstået indholdet.

Sådan behandles din ansøgning

Første gang du søger kommunen om økonomisk støtte, skal sagsbehandleren ofte indhente yderligere oplysninger. Du har pligt til selv at medvirke til behandlingen af sagen ved at levere de relevante oplysninger.

Kommunen skal som regel også have lægelige oplysninger og kontakter derfor lægen, når du har givet din tilladelse. Uden den må lægen ikke udlevere oplysninger om dig. Kommunen betaler udgifterne.

Når du afleverer din ansøgning, skal kommunen oplyse, hvor lang tid sagsbehandlingen ventes at tage. Hvis du ikke modtager svar til den aftalte tid, skal du bede kommunen om en forklaring på forsinkelsen.

Bevilling inden køb

Sørg altid for at få tilsagn om at få dækket en udgift til et hjælpemiddel, inden du køber det. Uden et ja inden købet risikerer du at skulle betale selv.

Hvis du har fået tilsagn om dækning af udgifter inden for en bestemt ramme, så sørg for at opbevare alle kvitteringer.

Aftal også med din sagsbehandler, hvad du gør, hvis der opstår uforudsete udgifter.

Ti bud på et godt samarbejde

Et godt samarbejde med din sagsbehandler baner vejen for, at du også kan hente personlig støtte hos den person, der hjælper med de praktiske og økonomiske aspekter af din sygdom.

Her er ti bud på veje til et godt samarbejde:

1. Beskriv dine behov – undlad at opremse paragraffer
2. Forbered møderne med sagsbehandleren grundigt – gerne sammen med en pårørende, med Hjerteforeningens rådgivningscenter eller Hjertelinjen
3. Aftal tidsfrister og bekræft dem skriftligt
4. Husk, at det er dig, der er eksperten i din egen og din families aktuelle situation og jeres behov og hjælp sagsbehandleren med at forstå behovene
5. Skriv ned. Efter et møde eller en telefonsamtale kan der opstå tvivl om aftalerne, så skriv et kort referat og send det til kommunen
6. Bed løbende om aktindsigt, så du ved, hvad kommunens sagsbehandlere skriver
7. Hold gerne møder hjemme hos dig selv. Det kan gøre møderne mere konkrete og personlige
8. Bed om, at der holdes koordineringsmøder, hvor alle involverede er til stede, hvis du har behov for det.
9. Få altid en skriftlig og konkret begrundelse på afslag efter skøn og bed om klagevejledning og ankefrister
10. Skriv til sagsbehandleren og tak for den indsats, der har hjulpet

Kilde:
Center for Små Handicapgrupper

Hjertelinjen

På Hjerteforeningens telefoniske rådgivningslinje, Hjertelinjen, kan du få råd om din hjertekarsygdom. Telefonerne er bemandede med frivillige, som er uddannet som telefonrådgivere. Rådgiverne står ikke alene med ansvaret for at yde relevant vejledning. Støder de på spørgsmål, der kræver professionel hjælp, er rådgivningscentrenes personale klar til at fortsætte rådgivningen den næste dag.

Rådgivningen er for både syge og pårørende. Det er gratis at ringe til Hjertelinjen fra både mobil og fastnettelefon, og det kan ske anonymt.

Hjertelinjen er åben for rådgivning onsdag, fredag, lørdag og søndag mellem kl. 18 og 22. Telefonnummeret er 80 20 33 66.

Hvis du vil klage

Du kan altid klage over en afgørelse og over din sagsbehandler. Din socialrådgiver er forpligtet til at hjælpe med at klage, hvis du ønsker det. Socialrådgiveren kan også have interesse i, at der bliver klaget over en afgørelse. Måske vil kommunen gerne have praksis vurderet af en anden instans.

Læs mere om klageadgang på side 39

Kilder:
Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område
Socialministeriets pjece "Sådan forløber din sag".

Børn – dækning af udgifter

Merudgifter til syge børn kan dækkes af det offentlige

Forældre til et hjertebarn under 18 år med en væsentlig kronisk eller langvarig lidelse eller med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan få dækket nødvendige ekstra udgifter i forbindelse med barnets sygdom.

Servicebogen sikrer dækning af de merudgifter, I har til at passe det handicappede barn i eget hjem. Selv om barnet er indlagt på hospital eller går på kost- eller efterskole, har det i lovens forstand ophold i eget hjem. I kan få dækket udgifter, som I ikke ville have haft, hvis barnet var rask. Udgifterne skal kunne sandsynliggøres – eventuelt skal lægen udtale sig om behovet.

Hjælpen, som kaldes merudgiftydelse, er ikke afhængig af indkomst og formueforhold, og den er skattefri. Ydelsen bliver udbetalt som et fast, månedligt beløb til dækning af merudgifterne på grund af barnets sygdom eller handicap. Der er ingen egentlig definition af, hvilke udgifter der kan dækkes.

Kommunens beregning af merudgifter

Beløbet beregnes som en brøkdel af et standardbeløb, fastsat af Velfærdsministeriet. For eksempel kan regnestykket se sådan ud: I 2008 udgør standardbeløbet 2.672 kr. pr. måned. Ydelsen kan eksempelvis beregnes til 1/8 af standardbeløbet, dvs. 334 kr. pr. måned. Der er en bagatelgrænse. Det betyder, at man ikke har krav på dækning af merudgifter, hvis de er mindre end 334 kr. om måneden eller 4.008 kr. pr. år.

Hvis flere børn i familien har nedsat funktionsevne, skal de samlede merudgifter lægges til grund for beregningen.

Socialrådgiverens vurdering

Socialrådgiveren lægger vægt på flere faktorer, når ønsket om at få dækket ekstra udgifter vurderes:

- Har lidelsen alvorlige følger i dagligdagen – er den indgribende?
- Varer lidelsen flere år fra det tidspunkt, da den opstod – er den kronisk?
- Varer tilstanden mere end et år – er lidelsen langvarig? Det er dog ikke udelukket, at udgifterne kan

dækkes, selv om lidelsen varer i en kortere periode. Det gælder for eksempel i forbindelse med for tidligt fødte børn eller andre situationer, hvor familien er særligt hårdt belastet.

Kilde:

Socialministeriets "Vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier" 2006, pkt. 139.

Hvis der akut indtræffer væsentlige ændringer i situationen, kan ydelsen ændres – måske blot for den periode, hvor ændringen er aktuel. Hvis I får behov for dækning af en enkeltudgift – som for eksempel betaling for et kursus – bliver beløbet udbetalt, uden at det ændrer på det månedlige beløb. Det er dog en forudsætning, at I er berettiget til dækning af merudgiften.

Overslag over merudgifter

Lav et overslag over merudgifter på grund af barnets lidelse i det kommende år. Gem dokumentation for udgifterne til opfølgningen og beregningen af det kommende års ydelse. Kommunen skal udfærdige en oversigt over de ydelser, der udbetales, og har pligt til at følge op en gang årligt.

Eksempler på merudgifter

Ekstraudgifter på grund af den særlige situation med et hjertebarn kan være alt fra befordring til beklædning. Listen her er ikke udtømmende:

- Medicin som knytter sig til sygdommen
- Ekstraordinært store vaskeudgifter
- Beklædning og sko som følge af ekstraordinært forbrug. Dog bevilges ortopædiske sko som et hjælpemiddel, se side 20
- Kurser som gør jer i stand til bedre at passe og pleje barnet i hjemmet. Transportudgifter, kursusafgift samt merudgifter ved måltiderne og ophold kan dækkes. Der kan også ydes tabt arbejdsfortjeneste
- Transport til og fra uddannelsessted, behandling på sygehus og hyppige lægebesøg, forældrebesøg under indlæggelse eller fysioterapi i det omfang, udgifterne ikke kan dækkes af andre instanser. Der kan også ydes tilskud til transport til fritidsaktiviteter, hvis kommunen skønner, at et barn i tilsvarende

situation, men uden et handicap, kan transportere sig selv. Foregår transporten i jeres egen bil, får I tilskud efter statens regler for godtgørelse af brug af egen bil efter laveste sats. Transport til og fra skole, hvis barnet ikke kan transportere sig selv, skal dækkes af skoleforvaltningen.

- Diæter til jer forældre i forbindelse med barnets indlæggelse eller lang rejse i forbindelse med undersøgelser
- Driftsudgifter til bil kan i særlige tilfælde bevilges. Det gælder især, hvis bilen er bevilget efter servicelovens § 114 (handicapbil), og hvis I ellers ikke ville have anskaffet jer en bil
- Forhøjede forsikringspræmier. Der kan være tale om forhøjet ulykkesforsikring eller forhøjet præmie til Falck
- Aflastning i hjemmet
- Andre ydelser. Kommunen skal være opmærksom på, hvilke andre hjælpemuligheder der findes.

Tabt arbejdsfortjeneste

Som forældre til et sygt barn kan en af jer få tabt arbejdsfortjeneste, når I passer det syge barn i hjemmet eller under dets indlæggelse på sygehus. I helt særlige, kritiske tilfælde kan I begge på samme tid få bevilget tabt arbejdsfortjeneste til at passe barnet.

Du kan få tabt arbejdsfortjeneste for nogle få timer om ugen eller for fuld tid. Der er ikke fastsat en tidsgrænse for ydelsen, da behovet beror på en konkret vurdering.

Du kan også få tabt arbejdsfortjeneste for kort tid – fx under barnets indlæggelse, eller hvis du skal deltage i en ambulant undersøgelse af barnet. Det er også muligt at få tabt arbejdsfortjeneste, hvis barnet ikke kan klare en hel dag i daginstitution eller skole, og en af jer derfor går ned i arbejdstid for at passe barnet hjemme.

Du kan normalt få tabt arbejdsfortjeneste i tre måneder efter, at betingelserne for at modtage tilskuddet er bortfaldet. Det gælder dog ikke, hvis I på forhånd har aftalt hjælp i en bestemt periode.

Vær opmærksom på, at compensation for tabt arbejdsfortjeneste kan have indflydelse på retten til understøttelse fra a-kassen. Hvis du får arbejdsløshedsunderstøttelse, så drøft situationen med a-kassen først.

Når barnet passes af far eller mor

Tabt arbejdsfortjeneste kan for eksempel gives, når en af forældrene

- helt eller delvis ophører med at arbejde eller
- afskæres fra at påbegynde arbejde efter barsel.

Tabt arbejdsfortjeneste beregnes ud fra den hidtidige indtægt eller den indtægt, man kunne have opnået, hvis barnet ikke var sygt. Ydelsen er skattepligtig. Besparelser til fx daginstitution eller transport til arbejde bliver trukket fra ydelsen. Beløbet reguleres en gang om året, i 2008 med 2,9 procent.

Servicelovens bestemmelser om tabt arbejdsfortjeneste står i § 42. Det er et krav, at barnet bliver passet i hjemmet af en forælder som en naturlig følge af lidelsen eller er indlagt på sygehus. Typisk vil familier, der får dækket tabt arbejdsfortjeneste, også være berettiget til dækning af merudgifter i henhold til § 41.

Se side 5.

Ferietillæg af tabt arbejdsfortjeneste

Hvis du modtager tabt arbejdsfortjeneste, får du automatisk udbetalt et ferietillæg pr. 1. maj. Ferietillægget udgør 1 procent af det beløb, der er udbetalt det forudgående kalenderår. Hvis du ikke længere modtager tabt arbejdsfortjeneste, skal der udbetales et ferietillæg på 12,5 procent af det samlede beløb, som du har fået til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Tillægget bliver beregnet af den ydelse, du har modtaget over de forudgående 12 måneder. Alle ferietillæg er skattepligtige.

Ferieloven og tabt arbejdsfortjeneste

Hvis du modtager feriegodtgørelse efter ferieloven, kan du ikke få udbetalt tabt arbejdsfortjeneste.

Pension og tabt arbejdsfortjeneste

I den periode, hvor du modtager tabt arbejdsfortjeneste, skal kommunen indbetale bidragene til din pensionsordning. Beløbet er på 10 procent af bruttoydelser, men kan dog ikke overstige dit hidtidige arbejdsgiverbidrag. Kommunen indsætter beløbet på en

pensionsopsparing – for eksempel en eksisterende, hvilende pensionsordning fra en tidligere arbejdsplads.

Der gælder særlige regler, hvis du er ansat i staten med tjenestemandspensionsordning.

Barselsorlov og tabt arbejdsfortjeneste

Du kan få udbetalt tabt arbejdsfortjeneste i forlængelse af din barselsorlov. Som mor er du berettiget til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter udløbet af din 24 ugers barselsorlov, hvis du opfylder betingelserne for tabt arbejdsfortjeneste.

Supplerende ydelse ved ledighed

Hvis du er arbejdsledig, udbetaler kommunen en særlig supplerende ydelse til dig, når du ophører med at få hjælp efter servicelovens § 42 – det vil sige tabt arbejdsfortjeneste. Kommunen kan udbetale ydelsen til dig i op til tre måneder efter, at du er blevet arbejdsledig – regnet fra udgangen af den måned, hvor ledigheden indtræffer.

Betingelserne for udbetalingen er, at du

- er arbejdsløshedsforsikret
- ikke er berettiget til at modtage dagpenge
- ikke er selvforskyldt ledig
- ikke har et rimeligt tilbud om ansættelse i et deltidsarbejde
- ikke modtager andre ydelser til forsørgelse.

Beløbet svarer til dagpenge – dog højst 90 procent af

din tidligere arbejdsindtægt. Kommunen indbetaler ATP i perioden.

Andre muligheder for hjælp til pasning

Serviceloven giver også andre muligheder for at få tilskud til at passe dit barn i hjemmet, hvis barnet har betydelig og varigt nedsat funktionsevne eller svær kronisk eller langvarig lidelse. Det er en betingelse, at alternativet til pasningen i hjemmet er et døgnophold uden for hjemmet, eller at plejebehovet svarer til et fuldtidsarbejde.

Du skal aftale pasningen i hjemmet med kommunen.

Servicelovens § 118 giver mulighed for at passe en nærtstående i hjemmet. Forældre, der opfylder betingelserne for enten tabt arbejdsfortjeneste efter Servicelovens § 42 eller pasning af nærtstående med handicap efter § 118, vælger selv, hvilken paragraf de vil modtage støtte efter.

Lønnen udgør 17.898 kr. om måneden (2008) og kan højst bevilges i seks måneder.

Alvorligt syge hjertebørn

Hvis dit hjertebarn i perioder er i behandling for alvorlig sygdom, kan du få dagpenge fra kommunen, hvis barnet er under 18 år. Det er en betingelse, at du i

forbindelse med dit barns sygdom er nødt til helt eller delvist at opgive dit lønarbejde. Det er også en betingelse, at dit barn skal indlægges på hospitalet i mindst 12 dage eller gennemgå en behandling hjemme, der ellers skulle foregå på sygehuset.

Du kan højst få dagpenge til at passe dit syge barn i 52 uger inden for 18 kalendermåneder.

Dagpengelovens § 19a giver forældre med alvorligt syge børn under 18 år ret til dagpenge fra kommunen, hvis de i forbindelse med barnets sygdom helt eller delvist opgiver lønarbejde.

Hjertebarn på sygehus under barsel

Mange forældre til hjertebørn oplever, at barnet er indlagt på hospitalet i de første måneder efter fødslen. Det sker under barselsorloven, og det giver dig mulighed for at forlænge din barsel med dagpenge.

Hvis dit barn er indlagt inden for de første 46 uger, kan du forlænge din barselsorlov med en tilsvarende periode, hvor du modtager dagpenge. Retten til dagpenge kan dog højst forlænges i 3 måneder.

Hvis du har ret til både tabt arbejdsfortjeneste og barselsdagpenge, kan du selv vælge den ordning, du foretrækker.

Kilde:
Sociale Meddelelser C 21-01

Dagpengelovens § 15 giver forældrene ret til at få dagpenge, som kan forlænge barselsorloven, hvis barnet er indlagt på hospital i løbet af de første 46 uger.

Aflastning

Som forælder til et handicappet barn kan du have brug for aflastning for at få overskud til resten af familien. Aflastningen kan ydes som

- dagpleje eller daginstitution
- døgnpleje
- hjemmehjælp
- privat hjælp, der passer barnet i hjemmet.

Hvis du fortrækker privat hjælp, skal hjælperen være fyldt 18 år.

Serviceovens § 41 giver mulighed for at ansætte privat hjælp til aflastningen. Læs mere om aflastning på side 32.

Dagtilbud for børn og unge

Hvis dit barn har et vidtgående fysisk eller psykisk handicap og af behandlingsmæssige årsager er i dagpleje eller daginstitution, kan din betaling af dagtilbuddet fastsættes til halvdelen. Hvis dit barn har en halv friplads på grund af jeres økonomi, er dagtilbuddet gratis.

Selv om den halve forældrebetaling ikke bortfalder efter en økonomisk beregning, kan socialforvaltningen alligevel beslutte at fritage dig for at betale, hvis du ikke har økonomisk mulighed for at lade barnet blive i dagtilbuddet. Hvis barnet af behandlingsmæssige grunde er optaget i en særlig daginstitution for handicappede, er pladsen gratis.

Hjælp til ledsagelse

Hvis dit barn er mellem 16 og 18 år, er der mulighed for at få hjælp til ledsagelse, hvis han eller hun ikke kan færdes alene på grund af varigt nedsat funktion - fysisk eller psykisk. I så fald kan barnet få en ledsager – for eksempel til besøg i biografen eller hos familie og venner, se side 30.

Serviceovens § 45 giver mulighed for at få ledsagelse til aktiviteter uden for hjemmet. Der kan bevilges 15 timer om måneden.

Kilder:
Lov om social service §§ 41-45 og 118.
Socialministeriets "Vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier" 2006.
Lov om dagpenge ved sygdom og fødsel 1989, §§ 15 og 19a

Voksne – dækning af udgifter

Merudgifter på grund af nedsat funktionsevne kan dækkes af det offentlige

Voksne over 18 år med varig, betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan få dækket merudgifter på grund af sygdom.

Kommunen lægger en såkaldt funktionsevnevurdering til grund for afgørelsen af, om du er berettiget til at få dækket dine merudgifter. Det vil sige en vurdering af fx dit aktivitetsniveau, dine bolig- og erhvervsforhold og dine personlige forhold.

Kommunen foretager en konkret vurdering af, om der er tale om en "betydelig nedsættelse" af funktionsevnen og lægger vægt på flere faktorer:

- Lidelsen skal være langvarig (mindst fem år)
- Konsekvenserne skal være af indgribende karakter i den daglige livsførelse
- Lidelsen skal medføre, at der må sættes ind med betydelige hjælpeforanstaltninger
- Der skal være tale om en merudgift som følge af handicapet eller sygdommen.

Merudgifter kan omfatte medicin, øget vask, diæt eller andet. Ydelserne er uafhængige af din økonomiske situation, og de er ikke skattepligtige.

Serviceovens § 100 giver mulighed for at dække merudgifter på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Merudgifterne skal være på mindst 500 kr. om måneden eller 6.000 kr. om året (2008). Dækning af udgifter til briller og kontaktlinser og andre hjælpemidler bevilges som hjælpemidler efter Serviceovens § 112 og § 113.

Beregning af merudgift

Mindste tilskudsbeløb udgør 1.500 kr. pr. måned (2008). Tilskuddet øges med 500 kr. efter nedenstående regler:

Hvis merudgiften pr. måned er	ydes der
0 - 499 kr.	0 kr.
500 - 1.749 kr.	1.500 kr.
1.750 - 2.249 kr.	2.000 kr.
2.250 - 2.749 kr.	2.500 kr.
2.750 - 3.249 kr.	3.000 kr.

Førtidspension og dækning af merudgifter

Den 1. januar 2003 kom der en ny pensionsreform. Hvis du modtager førtidspension efter disse regler, kan du få hjælp til dækning af merudgifter efter Serviceoven.

Hvis du derimod modtager førtidspension efter pensionsloven fra før 1. januar 2003, er du ikke berettiget til at få dækket dine merudgifter efter Serviceoven, medmindre du har personlig hjælper efter Serviceovens § 96, eller hvis du modtager invaliditetsydelse efter den gamle pensionslov.

Hvad er merudgifter?

Der findes ingen udtømmende liste over, hvad der kan godkendes som merudgifter. Det afgørende er, at din ekstra udgift er en følge af din nedsatte funktionsevne. Eksempler på merudgifter er:

- Kost og diætpræparater, som er dokumenteret i en lægeerklæring
- Medicin (egenbetaling), der gives på grund af handicapet, og som ikke dækkes via Sygesikringsloven. Som hovedregel skal den være tilskudsberettiget
- Merudgifter til befordring, hvis udgifterne ikke er dækket af en anden ordning. Det kan eksempelvis være transport til uddannelse, arbejde, behandling og fritidsaktiviteter
- Beklædning og sko som følge af ekstraordinært stort forbrug. Dog bevilges ortopædiske sko som et hjælpemiddel
- Handicaprettede kurser, som tager sigte på at sætte dig i stand til at leve et liv som andre på samme alder og i samme livssituation. Der kan ydes hjælp til rejseudgifter, kursusudgifter eller pasning af børn, der ikke skal deltage i kurset
- Daglige håndsrækninger – for eksempel til at skifte el-pærer, pudse vinduer, købe ind, passe eller ledsage børn
- Nødvendige håndsrækninger – for eksempel til sne-rydning, græsslåning eller malerarbejde.

Hvor henvender du dig?

Du skal henvende dig til kommunens socialforvaltning for at søge om dækning af merudgifter. Det er vigtigt, at du forinden tænker din dagligdag nøje igennem og laver en oversigt over, hvilke situationer der medfører de nødvendige ekstraudgifter.

Kilder:

Lov om social service

Socialministeriets "Vejledning om særlig støtte til voksne", 2006

Sociale meddelelser: C-27-07

Støtte til at komme tilbage i job

Hjertekarsyge med begrænset erhvervsevne har flere muligheder for at fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet

Der findes flere offentlige støtteordninger, som kan bruges til at fastholde jobbet eller få et nyt job trods sygdom. Revalidering til nyt job er en mulighed. Andre er fleksjob og job med løntilskud.

Revalidering

Hvis du har brug for hjælp til omskoling eller uddannelse, åbner lovgivningen mulighed for, at du kan få revalidering.

Unge med handicap kan få revalidering til en uddannelse med gode erhvervsmuligheder i forhold til sygdommen eller handicapet.

Hvis du ikke længere kan passe dit arbejde på grund af sygdom eller handicap, har du også mulighed for at få revalidering. Du kan for eksempel få støtte til arbejdsprøvning, uddannelse og kurser.

Lov om aktiv socialpolitik, kapitel 6, omtaler revalidering, som giver mulighed for omskoling eller uddannelse, hvis man ikke længere kan varetage sit tidligere arbejde.

Betingelser for revalideringsstøtte

- Din arbejdssevne skal være begrænset. Der skal foretages en arbejdssevnevurdering – det vil sige en vurdering af, hvad du kan eller vil kunne klare på arbejdsmarkedet
- Der skal være en realistisk mulighed for, at revalidering kan føre til hel eller delvis forsørgelse af dig selv
- Der skal være en realistisk mulighed for, at hjælpen kan give dig en væsentlig forbedring af din erhvervsmæssige situation
- Du kan ikke få revalidering, hvis støtte i nødvendigt omfang kan ydes efter andre regler. Her tænkes blandt andet på Statens Uddannelsesstøtte.

Behandling af revalideringssagen

Det er kommunen, der bevilger revalidering, og du skal i samarbejde med kommunen udarbejde en ressourceprofil, som danner grundlag for en vurdering af dine udviklingsmuligheder og barrierer. Profilen skal blandt andet bestå af en beskrivelse af uddannelse, arbejdsmarkedserfaring, interesser, sociale kompetencer, omstillingsevne, bolig, økonomi, sociale netværk og helbred.

Når der er tale om et fysisk eller psykisk handicap, skal der foreligge lægelig dokumentation for sygdommen. Det er kommunen, som indhenter dokumentationen.

Din sagsbehandler udarbejder en erhvervsplan sammen med dig, eventuelt din læge, en erhvervskonsulent eller andre fagpersoner. Forud for den endelige erhvervsplan skal du måske igennem en såkaldt forrevalidering, hvor dine skolekundskaber bliver forbedret, eller hvor du får en arbejdsprøvning. Når erhvervsplanen med formålet for revalideringen og de tidsmæssige rammer er fastlagt, begynder den egentlige revalidering med et konkret, erhvervsmæssigt sigte.

Revalideringstilbud

Revalideringen kan have flere former:

- Arbejdsprøvning hos en privat eller offentlig arbejdsgiver – ofte af kortere varighed
- Erhvervsmodnende eller afklarende aktiviteter – for eksempel arbejdsprøvning, ophold på daghøjskole, højskole, undervisning på 9. og 10. klasses niveau, gymnasium eller HF
- Uddannelse. Der er i princippet ingen begrænsninger for, hvilke former for uddannelse der kan indgå i et revalideringsforløb
- Op træning hos private eller i det offentlige. Op træningen, som kan vare fra få uger til et år eller mere, skal sigte mod en beskæftigelse på arbejdsmarkedet
- Hjælp til selvstændig virksomhed.

Valg af uddannelse

Sagsbehandleren lægger vægt på forskellige faktorer i sin vurdering af, hvilken uddannelse du kan få støtte til:

- Den mest hensigtsmæssige uddannelse i forhold til din alder, dine personlige forudsætninger, din erhvervs- og uddannelsesmæssige baggrund, dine interesser, behov og evner
- Beskæftigelsesmulighederne i det pågældende erhverv
- Uddannelsens forenelighed med dine helbreds-mæssige problemer
- Dine interesser og evner i forhold til en eventuelt videregående uddannelse
- Dine faglige, forretningsmæssige og personlige forudsætninger for eventuelt at kunne drive egen virksomhed på rimelig måde.

Økonomiske forhold under revalideringen

Forrevalideringen kan omfatte mere skolegang, praktik inden for et konkret område eller arbejdsprøvning på en revalideringsinstitution. Under forrevalideringen modtager du enten kontanthjælp eller fortsætter på sygedagpenge, hvis du er berettiget til det.

Når den egentlige erhvervsplan begynder, får du udbetalt den såkaldte bruttorevalideringsydelse. Normalt kan du højst få denne ydelse i fem år, men under særlige forhold kan perioden forlænges. Ydelsen svarer til den maksimale arbejdsløshedsunderstøttelse, når du er over 25 år, og halv arbejdsløshedsunderstøttelse, når du er under 25 år. Hvis du får halv bruttorevalideringsydelse og har nødvendige merudgifter til boligen på grund af dit handicap, kan kommunen give støtte til disse merudgifter.

Hvis du er under 25 år, er du berettiget til fuld brutto-revalideringsydelse, hvis du

- tidligere har haft en arbejdsindkomst, som ville gøre dig berettiget til højeste sygedagpengesats
- forsørger egne børn i hjemmet eller
- har en dokumenteret bidragspligt over for et barn, som ikke bor i hjemmet. I den situation kan du få udbetalt et månedligt tillæg, der svarer til det fastsatte bidrag - dog højst normalbidraget.

Bruttorevalideringsydelsen er uafhængig af din ægtefælles indkomst og af din og ægtefællens formueforhold.

Modregning

Hvis revalidenten har en arbejdsindtægt over 12.000 kr. om året inklusive feriepenge (2008), bliver den fratrullet i bruttorevalideringsydelsen.

Oplæring eller genoptræning på arbejdsmarkedet

Hvis du har fået et tilbud om uddannelse i form af en læringeuddannelse eller optræning på en arbejdsplads, kan du få fuld løn, hvis du

- er ude over den sædvanlige uddannelsesalder
- har haft tilknytning til arbejdsmarkedet eller
- forsørger ægtefælle eller børn.

Tilskud til uddannelses- og handicapbetingede udgifter

Hvis du er under forrevalidering, revalidering eller får dækket dine leveomkostninger andet steds fra, kan du få dækket de særlige udgifter, der er forbundet med uddannelsen eller på grund af handicapet. Der kan for eksempel være tale om:

- befordringsudgifter fra hjem til uddannelsessted, når transporten overstiger 24 km. Hvis du ikke kan benytte offentlige transportmidler, kan der gives tilskud til transport i egen bil efter statens laveste sats
- merudgifter til daglig transport i taxi til og fra uddannelsesstedet på grund af helbredsmæssige forhold
- bøger og andet undervisningsmateriale på grundlag af de gennemsnitlige udgifter på den enkelte uddannelsesinstitution
- værktøj, arbejdsredskaber mv., der er nødvendige på grund af nedsat funktionsevne, og som ikke stilles til rådighed af uddannelsesstedet
- sekretærbistand til blinde og svagsynede og personlig bistand til personer med et fysisk handicap
- andre udgifter som for eksempel studierejser.

Du kan dog ikke få tilskud, hvis du får handicaptillæg sammen med Statens Uddannelsesstøtte (SU).

Revalideringsydelse til unge under uddannelse

Hvis du netop har forladt skolen og kan klare dig med de normale støtteordninger til dækning af leveomkostninger – for eksempel SU – kan du kun få revalideringsydelse, hvis du har betydelige begrænsninger i arbejdsvevnen eller af andre grunde har særligt begrænsede erhvervsmuligheder.

Hvis du er godkendt som revalidend, kan du dog få dækket de særlige udgifter, der er forbundet med uddannelsen. Se ovenfor.

Handicaptillæg til unge studerende

Du kan få et ekstra SU-stipendium, hvis du på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse ikke kan påtage dig job ved siden af studiet. Det er skattepligtigt og svarer til, hvad andre studerende må tjene ved siden af studiet, uden at det går ud over støtten fra SU.

Handicaptillæg til SU

Handicaptillægget til SU er på 6.370 kr. om måneden (2008).

Sammen med ansøgningen til SU-Styrelsen skal du sende relevante lægepapirer og eventuel anden dokumentation. Du kan godt søge kommunen om revalideringsstøtte efter Lov om aktiv socialpolitik, men du kan ikke både få handicaptillæg og revalideringsstøtte.

Fleksjob

Du har mulighed for at få et fleksjob, hvis du er under 65 år og ikke kan fortsætte i dit job på normale vilkår. Din erhvervsevne skal være varigt begrænset, og det skal være fastslået, at kommunen ikke kan give dig revalideringsstøtte.

Betingelser for fleksjob

For at få fleksydelse skal du opfylde følgende krav:

- Opfylde aldersbetingelserne for at få efterløn
- Have været medlem af en a-kasse i mindst 25 år inden for de sidste 30 år
- Være visiteret til fleksjob
- Betale fleksydelsesbidrag
- Have indberettet værdien af din pensionsformue til SKAT.

Visitering til fleksjob

Når du søger om et fleksjob, skal kommunen anvende den såkaldte arbejdsevnetest. Det betyder, at kommunen skal kunne dokumentere grundlaget for tilsagnet om fleksjob. Hvis dokumentation ikke foreligger, mister kommunen refusion fra staten i tre år.

Kommunen skal gøre rede for, at relevante tiltag for at fastholde dig i normalt arbejde har været afprøvet. Kommunen skal også udarbejde en bedømmelse af dine ressourcer og forklare, hvorfor din arbejdsevne anses for varigt nedsat.

Kommunen skal kun tilbyde deltidsansættelse til dig, hvis du var på deltid, før du blev visiteret til fleksjob – det vil sige i gennemsnit har arbejdet under 30 timer ugentlig. Du kan dog få fleksjob på samme timestal som før din sygdom, hvis du kan dokumentere, at sygdommen var årsag til, at du gik på nedsat tid.

Du kan få en mentor i forbindelse med introduktionen til dit fleksjob. Det er en medarbejder i virksomheden, som varetager en særlig opgave ved at introducere, vejlede og oplære dig – en opgave, der ligger ud over, hvad man normalt kan forvente af en arbejdsgiver eller kollega.

Løn og arbejdsvilkår

Når kommunen har godkendt dig til et fleksjob, skal løn og arbejdsvilkår – herunder arbejdstid – aftales mellem arbejdsgiveren og dig i samarbejde med de faglige organisationer. Udgangspunktet er, at de kollektive overenskomster gælder.

Når arbejdsvilkårene aftales, skal der tages hensyn til din arbejdsevne, hvilket for eksempel kan betyde, at du har behov for en hvilepause i løbet af dagen, behov for fravær eller behov for periodevis at gå ned i tid.

Fleksløn

Arbejdsgiveren udbetaler lønnen, men modtager et tilskud på halvdelen eller 2/3 af lønnen fra kommunen afhængigt af, hvor nedsat arbejdsevnen er. Tilskuddet beregnes ud fra den tidligere løn – dog maksimalt 416.210 kr. om året (2008). Det forhindrer i princippet ikke, at virksomheden kan give en højere løn, men virksomheden kan maksimalt få et løntilskud på 2/3, svarende til 277.473 kr.

Andre ydelser under fleksjob

Når du er i fleksjob, kan du ikke modtage arbejdsløshedsunderstøttelse eller gå på efterløn eller uddannelsesorlov. I stedet kan du modtage ledighedsydelse eller fleksydelse. Ydelserne udgør højst 91 procent af den maksimale arbejdsløshedsunderstøttelse.

Du kan få udbetalt ledighedsydelse i følgende situationer:

- Indtil ansættelsen, når du er visiteret til et fleksjob – dog under forudsætning af, at du er berettiget til sygedagpenge eller lignende ydelse
- Hvis du er ledig mellem to fleksjob
- Hvis der sker en midlertidig afbrydelse i arbejdet, som ikke skyldes dig selv

- I perioder med sygdom eller barsel
- Ved afholdelse af ferie.

Læs mere om fleksjob i pjecen "Fleksjob", udgivet af Beskæftigelsesministeriet og Det Centrale Handicapråd. Pjecen kan rekvireres hos Det centrale Handicapråd, tlf. 33 11 10 44, dch@dch.dk, eller på www.dch.dk

Job med løntilskud til førtidspensionister

Job med løntilskud – også kaldet skånejob – er en mulighed, hvis du får førtidspension efter Lov om social pension. Det er en betingelse, at du ikke er i stand til at fastholde eller opnå deltidsbeskæftigelse på normale vilkår.

Betingelserne for udbetaling af et løntilskud er:

- Du skal være under 65 år
- Du skal modtage førtidspension
- Du kan ikke fastholde eller opnå deltidsbeskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked.

Lønnen i fleksjob og ved løntilskud til førtidspensionister er skattepligtig, og du skal som andre lønmodtagere betale arbejdsmarkedsbidrag og ATP af lønnen.

Løntilskud

Lønnen skal aftales med arbejdsgiveren i samarbejde med de faglige organisationer. Kommunen yder et tilskud på 22,56 kr. i timen og i særlige tilfælde på 39,48 kr. i timen (2008).

Kommunens opfølgning

Hvad enten der er tale om revalidering, fleksjob eller job med løntilskud, skal kommunen foretage en jævnlig opfølgning.

I revalideringssager, hvor der er fastlagt en erhvervsplan, skal opfølgningen finde sted mindst hver sjette måned. I sager om fleksjob og job med løntilskud (skånejob) skal kommunen foretage opfølgning senest seks måneder efter, at tilskuddet er udbetalt første gang. Herefter skal opfølgningen ske én gang om året.

Kilder:

Lov om aktiv socialpolitik kapitler 6 og 7, 2005

Lov om aktiv beskæftigelsesindsats, 2007

Lov om fleksydelse, 2007

Det centrale Handicapråd. Pjece om fleksjob, 2007

Det centrale Handicapråd. Pjece om skånejob, 2007

Sociale pensioner

Førtidspension er en mulighed, når et job ikke længere er realistisk

En kronisk hjertekarsygdom kan påvirke din arbejds-
evne så meget, at det ikke er realistisk at blive i job el-
ler få ny beskæftigelse, og så er pension en mulighed.
Bevilling af pension afhænger af din helbredstilstand,
din alder og dine sociale forhold.

Du skal henvende dig til kommunens socialforvalt-
ning, hvis din læge har skønnet, at du kan søge pen-
sion. Samtidig skal du undersøge, om du er berettiget
til pension fra eksempelvis pensionskasse, gruppelivs-
forsikring, privat tegnet forsikring eller andet. Førtids-
pension kan ikke tilkendes, før alle muligheder for for-
bedring af erhvervsevnen er afprøvet.

Inden din pensionssag starter, skal kommunen afsøge
alle kroge i den sociale lovgivning for at afklare, om du
har mulighed for at blive på arbejdsmarkedet i dit nuvæ-
rende erhverv eller forbedre din erhvervsevne i anden
retning. Der kan være tale om at finde en mere beskyt-
tet form for beskæftigelse end den, du har haft hidtil. Der
kan også være tale om omskoling til andre erhverv.

Først når kommunen har vurderet, at du ikke kan
blive på arbejdsmarkedet, kan behandlingen af ansøg-
ningen om førtidspension begynde.

Betingelser for førtidspension

For at få førtidspension skal du have

- dansk indfødsret
- fast bopæl i Danmark
- mindst 10 års fast bopæl i landet mellem det fyldte
15. og 65. år, heraf mindst 5 år umiddelbart inden
pensionen søges.

Der findes dog en række undtagelser. Spørg din sags-
behandler i kommunen, om de er relevante for dig.

Førtidspension kan udbetales til personer i
alderen 18 til 65 år.

Folkepension udbetales til personer, der er
fyldt 65 år.

Førtidspension efter de nye eller de gamle regler

Der findes to sæt regler om førtidspension. Reglerne
fra før 1. januar 2003 og reglerne efter. Når du søger
førtidspension i dag, er det kun de nye regler, der gæl-
der. Hvis du har fået invaliditetsydelse efter de gamle

regler, skal din ansøgning om førtidspension også af-
gøres efter de gamle regler.

Vurdering af din evne til at arbejde

Kommunen vurderer din arbejds-
evne på grundlag af
dine faglige og personlige ressourcer (ressourceprofil).
Vurderingen skal blandt andet indeholde

- En redegørelse for, at din arbejds-
evne ikke kan for-
bedres
- En redegørelse for dine ressourcer og muligheder for
at anvende og udvikle dem
- En faglig forklaring på, hvorfor din arbejds-
evne anses for varigt nedsat
- En faglig forklaring på, at du ikke kan anvende
din arbejds-
evne til selvforsørgelse
- Angivelse af en eller flere konkrete arbejdsfunktio-
ner, som du med din nedsatte arbejds-
evne vurderes
at kunne udføre.

Pensionen i kroner og øre

Førtidspensionen kompenserer for manglende
erhvervsindtægt. I 2008 udgør pensionen for
personer, der har fået førtidspension efter de
nye regler 182.784 kr. for enlige og 155.364
kr. for ægtefæller eller samboende. Pensionen
nedsættes, hvis man selv, ens ægtefælle eller
samlever har en indtægt.

Enlige pensionister må tjene 62.200 kr. og gifte/
samlevende pensionister må tjene 98.600 kr.,
før pensionen bliver nedtrappet (2008).

Ægtefæller eller samboende, der ikke er pensio-
nister, må tjene 155.364 kr., før der sker en ned-
trapning af førtidspensionen. Førtidspensionen
beskattes som enhver anden erhvervsindtægt.

Tidsfrister

Det er din opholdskommune, der træffer afgørelse om
tilkendelse af pension og dens størrelse. Afgørelsen
skal træffes senest tre måneder efter, at sagen er star-
tet. Pensionen udbetales månedsvis bagud og første
gang den 1. i måneden efter, at kommunen har bevil-
get dig pension.

Klage

Hvis du er utilfreds med kommunens afgørelse, kan du anke den til Beskæftigelsesankenævnet. Fristen er fire uger efter, at du har modtaget afgørelsen. Du skal sende klagen til den behandlende instans i kommunen, som genvurderer sagen. Hvis kommunen fastholder sin afgørelse, skal den videresende klagen til Beskæftigelsesankenævnet.

Dækning af ekstra udgifter

Førtidspensionister kan søge dækning af ekstra udgifter i forbindelse med sygdom og handicap. Det er Serviceloven, der giver denne mulighed. Udgifterne skal være på mindst 500 kr. pr. måned. Ansøgning sendes til kommunen. Se side 9.

Førtidspension efter de gamle regler

Hvis du har fået tilkendt førtidspension efter de gamle regler – det vil sige reglerne fra før 1. januar 2003 – er der ingen ændringer i pensionens opbygning. Hvis du har fået invaliditetsydelse, skal din ansøgning om førtidspension afgøres efter de gamle regler.

Der findes følgende former for førtidspension efter de gamle regler:

- Højeste førtidspension
- Mellemste førtidspension
- Forhøjet, almindelig førtidspension eller almindelig førtidspension.

Pensionen udbetales, uanset om du bor i egen bolig eller i en kommunal plejebolig. Din formue har ingen betydning for størrelsen af pensionen, men renteindtægter medregnes som indtægt.

Hvis du har fået tilkendt invaliditetsydelse efter de gamle regler, er beløbet skattefrit. Invaliditetsydelse vil sige en ydelse, som blev tilkendt personer mellem 18 og 65 år, der ikke modtog pension, men som ville have ret til højeste eller mellemste førtidspension, hvis de ikke havde erhvervsarbejde. Hvis du ønsker at søge om forhøjelse af den almindelige eller mellemste pension, skal du gøre det, inden du fylder 60 år.

Tillæg til pensionen efter de gamle regler

Efter de gamle regler har du mulighed for at få udbetalt skattefrit tillæg til pensionen eller invaliditetsydelsen i form af

- Bistandstillæg – hvis du er mellem 18 og 65 år, og hvis du har brug for vedvarende personlig bistand af andre – dog ikke hvis du bor i en kommunal plejebolig
- Plejetillæg – i stedet for bistandstillæg, hvis din invaliditet kræver vedvarende pleje eller tilsyn, der gør det nødvendigt, at der er en anden person til stede – dog ikke hvis du bor i en kommunal plejebolig
- Helbredstillæg – hvis du er pensionist og skal betale fx receptpligtig medicin, tandproteser, briller eller fodbehandling. Du kan få dækket op til 85 procent af din udgift. Helbredstillægget er indtægtsreguleret
- Personligt tillæg – hvis dine økonomiske forhold er særlig vanskelige. Der kan for eksempel være tale om udgifter til varme, som Socialministeriet fastsætter nærmere regler for. Du kan også få tilskud til fx ferieophold, flytning m.v.

Kilder:

Lov om højeste, mellemste, forhøjet og almindelig forhøjet pension, 2003

Socialministeriets "Vejledning 2007 om førtidspension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension"

Lov om social pension, 1984 med ændringer

Socialministeriets "Vejledning 2002 om førtidspension efter 1. januar 2003"

Medicinudgifter

Medicintilskuddets størrelse afhænger af udgifter og indberetning i tilskudsperioden

Hver kunde på apoteket har sit individuelle tilskudsår, som starter den dag i året, kunden for første gang køber tilskudsberettiget medicin. Tilskuddets størrelse afhænger af, hvor meget du har købt for, og hvor meget der er indberettet i tilskudsperioden.

Børn og unge under 18 år får altid mindst 50 procent i tilskud. Desuden yder den private sygesikring Danmark tilskud til tilskudsberettiget medicin for medlemmer.

Tilskudssatser

Satserne ændres hvert år. I 2008 er de:

- Ved køb under 445 kr. på årsbasis: intet tilskud
- Ved køb mellem 445 kr. og 1.080 kr.: 50 procent tilskud.
- Ved køb mellem 1.080 kr. og 2.535 kr.: 75 procent tilskud
- Ved køb over 2.535 kr.: 85 procent tilskud.

Flere muligheder for tilskud til medicin

Hvis du har en kronisk sygdom, åbner forskellige love mulighed for, at du kan få dækket dele af dine udgifter til lægeordineret og tilskudsberettiget medicin.

Tilskud efter Serviceloven til voksne og børn

Hvis du opfylder betingelserne for at få hjælp til merudgifter efter Servicelovens § 100, kan du få receptpligtig medicin medtaget i beregning af dine merudgifter. Det gælder både, hvis du er i arbejde og hvis du er førtidspensionist og har fået bevilget pension efter 1. januar 2003. De samlede merudgifter skal som minimum udgøre 500 kr. om måneden for voksne. Har du fået bevilget pension efter de gamle regler for førtidspension, kan du ikke søge dette tilskud.

Medicinudgifter til børn og unge skal medregnes i de merudgifter, forældrene samlet set kan have på grund af et barns handicap. Også her gælder der et minimumsbeløb for merudgifter. Læs mere om Servicelovens regler om dækning af merudgifter til voksne på side 9 og børn på side 5.

Tilskud efter Lov om aktiv socialpolitik

Efter Servicelovens § 82 kan du få hjælp til medicinudgifter, der ikke bliver dækket af anden lovgivning. Betingelserne er, at du ikke selv kan betale udgiften, og at udgiften efter en lægelig vurdering anses for velbegrundet.

Helbredstillæg

Hvis du modtager pension efter den gamle lovgivning (før 1. januar 2003), kan du søge kommunen om "helbredstillæg". Tillægget dækker helbredsbehandlede udgifter, som sygesikringen giver tilskud til. Det gælder for eksempel udgifter til visse typer medicin samt visse behandlinger og undersøgelser hos tandlæge, fodterapeut, fysioterapeut, kiropraktor og psykolog. Tillægget udgør 85 procent af din egen andel af udgiften.

Loft på helbredstillægget

Helbredstillægget er indtægtsreguleret og bortfalder helt, hvis husstanden har en samlet, likvid formue over 58.200 kr. (2008).

Kommunen kan fortsat yde personlige tillæg til nødvendige udgifter – herunder udgifter, som er omfattet af helbredstillægget – hvis du som pensionist står i en særlig vanskelig økonomisk situation.

Medicin og kronisk sygdom

Hvis du har en kronisk sygdom, kan din egen læge søge Lægemiddelstyrelsen om en kronikerbevilling til dig, så dine medicinudgifter ud over et vist grundbeløb dækkes. Det kræver, at du har et stort, varigt og veldokumenteret behov for lægemidler.

Kronikerbevilling

Kronikerbevilling kan søges, hvis egenbetalingen overstiger 3.270 kr. om året (2008), svarende til ca. 275 kr. om måneden. Ud over de 3.270 kr. dækkes det årlige, lægeordnede medicinforbrug fuldt ud.

Medicin og livstruende sygdom

Hvis du lider af en livstruende sygdom og har en kort levetid, er den lægeordnede medicin gratis. Dette tilskud søges via din egen læge.

Kilder:

Sundhedslovens kapitel 42

Lov om social service §§ 41 og 100

Lov om aktiv socialpolitik § 82

Lov om højeste pension mm. § 18

Dagpenge under sygdom

Sygedagpenge gives i op til et år. Der er også andre muligheder for at få økonomisk støtte ved alvorlig sygdom – det gælder for eksempel kritisk sygdomsforsikring

Når du har været sygemeldt i otte uger, er kommunens dagpengekontor forpligtet til at kontakte dig for at tale om dine fremtidsmuligheder. Kommunen gør det for at sikre, at du så vidt muligt kan fastholde dit arbejde, og at din periode med sygefravær bliver så kort som muligt. Dagpengekontoret kontakter dig, uanset hvad du fejler, og hvordan dine udsigter er for at komme i arbejde igen.

For at være berettiget til sygedagpenge skal du have haft tilknytning til arbejdsmarkedet i de sidste 13 uger før sygemeldingen. Du skal også have arbejdet i mindst 120 timer i denne periode. Normalt kan du højst få sygedagpenge i et år, men perioden kan forlænges, hvis du er

- i behandling med udsigt til at komme i arbejde igen inden for en begrænset periode
- i gang med revalidering til et andet arbejde eller
- i arbejdsprøvning som led i revalidering.

Sygedagpenge

Sygedagpengene beregnes på grundlag af ansøgerens aktuelle timeløn, men udgør højst 95 kr. pr time eller 3.515 kr. pr uge (pr. 1. januar 2008).

Når arbejdsgiveren får refunderet løn i sygeperioden

Hvis du har flere sygedage end dine kolleger på grund af kronisk eller langvarig sygdom, kan der oprettes en såkaldt § 28-aftale. Aftalen skal godkendes af kommunen og indebærer, at din arbejdsgiver får din løn refunderet de første to uger af en sygemelding – altså den periode, som arbejdsgiveren normalt selv skal betale. Du skal henvende dig til kommunens socialforvaltning for at søge om en § 28-aftale. Betingelsen er, at fraværet skønnes at blive på mindst ti dage inden for et år.

Pensionskasserne

Er du medlem af en pensionskasse, bør du kontakte den i tilfælde af længere tids sygdom, da der kan være forskellige former for hjælp at hente. Hvis du har pension via dit fagforbund, så kontakt forbundet for at få information om dine rettigheder og muligheder. Du kan måske få betalt pensionsbidraget under sygdommen, dækket andre udgifter i forbindelse med

sygdommen, få tilskud til hjælp i hjemmet, transport, fysioterapi eller andre udgifter, der ikke er dækket fra anden side.

Gruppeliv og kritisk sygdom

Via deres arbejde eller fagforbund har mange danskere en gruppelivsforsikring, som typisk også dækker kritisk sygdom. Hvis du bliver ramt af en livstruende sygdom, kan forsikringen udløse en engangssum. Der er ingen krav til, hvordan pengene skal anvendes. De kan bruges til privat speciallægebehandling, rekreationssophold, særlige hjælpemidler i hjemmet eller til at opfylde et ønske, som det før har været svært at afse penge til.

På Forenede Gruppelivs hjemmeside www.fg.dk kan du læse mere om kritisk sygdom. Her findes en oversigt over de sygdomme, der udløser forsikringen. På området for hjertekarsygdomme er følgende omfattet:

• Blodprop i hjertet (hjerteinfarkt)

Diagnosen skal kunne dokumenteres og være stillet på en kardiologisk afdeling eller af en kardiologisk speciallæge.

• Bypassoperation eller ballonudvidelse

Planlagt eller foretaget hjertekirurgisk behandling af kranspulsåreforsnævring på en eller flere kranspulsårer. Ved planlagt operation er det et krav, at forsikrede står på venteliste. Med virkning fra 1. april 1998 er ballonudvidelse med eller uden stent sidestillet med operation, og i dette tilfælde skal operationen være gennemført, før udbetaling kan ske.

• Hjerteklappkirurgi

Planlagt eller foretaget hjertekirurgisk behandling af medfødte eller erhvervede hjerteklappsygdomme med indsættelse af kunstig, mekanisk eller biologisk hjerteklapprotese. Ved planlagt operation er det et krav, at du står på venteliste.

• Hjerneblødning eller blodprop i hjernen (apopleksi)

En akut læsion af hjernen, som umiddelbart medfører neurologiske symptomer af mere end 24 timers varighed. Der skal foreligge hjerneskaning (CT/MR-).

Hvis en blodprop i hjernen ikke er dokumenteret ved en CT/MR-skanning, er tilfældet omfattet, hvis samtlige klassiske, kliniske tegn på blodprop i hjernen er opfyldt, og der er varige symptomer som lammelser eller taleforstyrrelser. Diagnosen skal være stillet på en neuromedicinsk eller neurokirurgisk afdeling eller bekræftet af en speciallæge i neuromedicin.

- **Større organtransplantationer**

Planlagt eller foretaget organtransplantation omfattende hjerte, lunge, lever eller knoglemarv, hvor forsikrede er organmodtager. Det er en betingelse, at du står på venteliste.

- **Aortasygdom (sygdom i hovedpulsåren)**

Aortaaneurisme (udvidelse af aorta over en vis størrelse), aortadisektion (rifter i aorta) eller aortaokklusion (tillukning af aorta) enten i brystet eller mave-regionen. Diagnosen skal være stillet ved enten ultralyd af maven, ekkokardiografi, CT/MR-skanning eller eventuelt ved aortografi. Aortaokklusionen skal være diagnosticeret på de kliniske fund og aortografi eller MR-skanning.

Kilder:

Lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel 1989

Forenede Gruppelivs hjemmeside www.fg.dk

Sygdomme, der kan udløse kritisk sygdomsforsikring

- Ondartede kræftformer
- Blodprop i hjertet
- Bypassoperation i hjertets kranspulsåre
- Ballonudvidelse i hjertets kranspulsåre
- Hjerteklapkirurgi
- Hjerneblødning
- Sækformet udvidelse af hjernens pulsårer
- Visse godartede svulster i hjerne og rygmarv
- Dissemineret sclerose
- HIV-infektion som følge af blodtransfusion eller arbejdsbetinget smitte
- ALS
- Nyresvigt
- Større organtransplantationer
- AIDS i udbrud
- Muskelsvind
- Parkinsons sygdom
- Blindhed
- Døvhed
- Aortasygdom
- Følger efter hjernebetændelse eller hjernehindebetændelse
- Følger efter borreliainfektion
- Større forbrændinger

Køb af hjælpemidler og forbrugsgoder

Det er muligt at få økonomisk støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder, der kan lette kroniske lidelser

Serviceloven giver mulighed for økonomisk støtte til at anskaffe hjælpemidler, som er nødvendige på grund af en kronisk lidelse.

Betingelserne er, at anskaffelsen

- i væsentlig grad kan afhjælpe følgerne af din nedsatte funktionsevne
- i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet eller
- er nødvendig for, at du kan udøve dit erhverv.

Kommunen hjælper dig med at anskaffe det bedst egnede og billigste hjælpemiddel. Muligvis får du hjælpemidlet til låns – det kan for eksempel være en kørestol. Personlige hjælpemidler som for eksempel briller bliver bevilget som din ejendom.

Det er som regel kommunens ergoterapeut, som hjælper med at skaffe det rigtige hjælpemiddel.

Kommunen kan bestemme, hvorfra hjælpemidlet skal leveres, medmindre der er tale om indkøb af særlige, personlige hjælpemidler som for eksempel ortopædisk fodtøj, briller og kontaktlinser. I de tilfælde kan du selv købe hjælpemidlet, når du har fået det bevilget, og bagefter få udgifterne refunderet. Du kan dog højst få refunderet et beløb, der svarer til den pris, kommunen skulle betale hos sin egen leverandør. Om hjælp til briller og kontaktlinser se side 22.

Hjælpemidler bevilges som hovedregel uden egenbetaling og uden hensyn til indkomstforhold.

Servicelovens § 112 giver mulighed for støtte til hjælpemidler.

Økonomisk støtte til forbrugsgoder

Du kan også få tilskud til køb af forbrugsgoder efter Servicelovens bestemmelser. Forbrugsgoder kan for eksempel være husholdningsredskaber, vaskemaskine og tørretumbler, som ikke er fremstillet specielt for at afhjælpe en nedsat funktionsevne, men kan være en kompensation for et handicap.

Betingelserne for støtte til forbrugsgoder er de samme som ved anskaffelse af hjælpemidler.

I modsætning til et egentligt hjælpemiddel får du ejendomsretten til forbrugsgodet, og du kan selv købe

det produkt, du ønsker. Tilskuddet svarer til 50 procent af prisen på et almindeligt standardprodukt. Du kan købe et dyrere produkt, men skal selv betale merprisen.

Servicelovens § 113 åbner mulighed for støtte til forbrugsgoder, når udgiften overstiger 500 kr.

Udskiftning og reparation

Et hjælpemiddel kan udskiftes, hvis det er slidt op, eller hvis det på grund af sygdommens udvikling skal erstattes af et andet.

Du kan få hjælp til nødvendige reparationer af hjælpemidlet, men normalt ikke til driften. Dog kan du få bevilget hjælp til akkumulatorer til el-kørestole og til udskiftning af dæk på kørestole, hvis der er behov for udskiftning mere end én gang årligt. Du skal så selv betale for den første udskiftning inden for et år.

Transportudgifter

Når du skal afprøve hjælpemidlet, kan du få bevilget transportgodtgørelse til det billigste transportmiddel, hvis udgiften overstiger 60 kr. Modtager du pension, er grænsen 25 kr. Hvis det er absolut påkrævet, kan transportudgifter til din ledsager refunderes.

Forsikring

Du er selv ansvarlig for at have en forsikring, der dækker skader på og tab af hjælpemidler eller forbrugsgoder.

Kilder:

Bekendtgørelse nr. 624 af 15. juni 2006 om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter Serviceloven.

Hjælpemiddelbekendtgørelsens bilag 1. "Indikation for hjælp til ortopædiske sko efter § 9 og ortopædiske fodindlæg efter § 10".

Hjælpemiddelbekendtgørelsens bilag 2. "Indikationer for hjælp til briller og kontaktlinser jf. § 13 stk. 1".

Socialministeriets "Vejledning om hjælpemidler, biler, boligindretning mv." 2006

Briller og kontaktlinser

Synshandicappede kan få tilskud til briller, kontaktlinser eller specielle optiske hjælpemidler

ServiceLOVEN giver mulighed for tilskud til briller eller kontaktlinser, hvis det nedsatte syn er en følge af en medicinsk og varig øjenlidelse. Du kan ikke få tilskud, hvis dit behov for briller eller linser udelukkende skyldes langsynethed, nærsynethed, bygningsfejl eller forskellig styrke på øjnene.

Det er kommunen, som er ansvarlig for støtte til briller, kontaktlinser og specielle optiske hjælpemidler. Hvis problemet ikke kan løses lokalt, kan briller og kontaktlinser udleveres af Kennedy Instituttet – Statens Øjenklinik (KISØ) efter henvisning fra en speciallæge i øjensygdomme. Se adresseliste bag i bogen.

De specielle optiske hjælpemidler er primært optik med forstørrende virkning, lupper, lupbriller, kikkerter, kikkertbriller samt kombinationer af forskellige hjælpemidler. Du kan også få hjælp til understøttende hjælpemidler – for eksempel særlig belysning, skråplade, konceptholdere eller lignende. Endelig kan der bevilges CCTV (Closed Circuit TeleVision), som er et elektronisk, optisk hjælpemiddel til personer, som ikke på anden måde kan opnå et læsesyn.

ServiceLOVENS § 112 giver mulighed for at få tilskud til briller og kontaktlinser ved en medicinsk og varig øjenlidelse.

Hvilke øjensygdomme er omfattet? Hjælpe-middelbekendtgørelse nr. 624 af 15. juni 2006 oplyser en lang række øjensygdomme, som berettiger til hjælp til briller og kontaktlinser.

Specielt for børn

I særlige tilfælde kan børn og unge under 18 år få støtte til briller efter ServiceLOVEN. Barnet skal have en medicinsk og varig øjenlidelse eller være tilmeldt øjenregistret på Kennedy Instituttet – Statens Øjenklinik (KISØ).

Hovedreglen er, at der ikke ydes økonomisk støtte til briller eller kontaktlinser efter ServiceLOVENS regler om merudgifter (se side 5). Grunden er, at udgiften ikke er ekstraordinær sammenlignet med udgiften til briller til børn med et almindeligt behov for korrektion af synet.

Undtagelsesvis kan udgifterne dækkes som merudgifter hvis

- styrken i brilleglassene ændres så hurtigt, at de tit skal udskiftes
- barnet vokser så meget, at stellet hurtigt bliver for småt
- barnet er hyperaktivt og ofte kommer til at ødelægge brillerne.

Du skal søge tilskud efter ServiceLOVENS regler om dækning af merudgifter i kommunen.

Kontakt synskonsulenten

Familier med børn med synshandicap kan få råd og vejledning af en synskonsulent. Synskonsulenten er som regel pædagog med en specialuddannelse inden for blinde- og svagsynsområdet. Henvendelse i kommunen eller hos Synscenter Refsnæs, Kalundborg, tlf. 59 57 01 00.

Voksne med væsentligt synshandicap kan få kontakt med blindekonsulenterne. Henvendelse i Dansk Blindesamfund, tlf. 38 14 88 44, som henviser til lokal blindekonsulent.

Kilder:

Lov om social service § 112

Socialministeriets "Vejledning om hjælpemidler, biler, boligindretning mv." 2006

Støtte til køb af bil

Fysisk og psykisk handicappede, der har svært ved at gå og har et behov for transport, kan få rentefrit lån til køb af bil

Hvis du har et varigt fysisk eller psykisk handicap, har du mulighed for at få et rentefrit lån til køb af bil. Betingelsen er, at du har et kørselsbehov, og at din gangfunktion er væsentligt nedsat.

Det er Serviceloven, der giver mulighed for at få støtte til køb af bil, hvis det uden bilen er vanskeligt for dig at

- færdes udendørs eller
- opnå eller fastholde et arbejde eller
- gennemføre en uddannelse.

Servicelovens § 114 giver mulighed for støtte til køb af bil til personer med en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Nedsat funktionsevne

Der er ikke fastsat specielle krav til funktionsnedsættelsens art. Det er ofte en stærkt besværet gang, der nødvendiggør anskaffelse af egen bil. Men der kan også være tale om psykisk sygdom eller om fysisk sygdom som en svær hjertelidelse.

Det er imidlertid ikke helbredstilstanden alene, som afgør, om du er berettiget til en bil. Kommunen vurderer også, om du har udsigt til en bedring af dit helbred. Du kan ikke få rentefrit lån til bil, hvis dit behov kun er midlertidigt.

Sociale forhold

Kommunen vurderer også dine sociale forhold, herunder dine familie- og boligforhold, uddannelse, erhverv, økonomi og kørselsbehov. Arbejds- eller uddannelsesforhold har særlig stor betydning for vurderingen.

Kørselsbehov

For at få økonomisk støtte til at købe en bil skal du have behov for kørsel. Det kan være et behov for at køre til og fra arbejde eller uddannelse. Men det kan også være et behov for at kunne færdes uden for hjemmet i fritiden, hvis du har svært ved at bruge de offentlige transportmidler.

Hvis det er dit barn, der har behov for transport i bil, er det barnet, der søger om støtte, selv om du som forælder transporterer barnet. Kommunen vurderer i så fald barnets behov for kørsel og barnets funktionsevne. Det er ikke et krav, at bilens indehaver skal være passager i bilen, når den anvendes.

Kommunen vurderer sammen med dig, hvilken bil der er behov for. Bilen kan normalt først udskiftes efter seks år, så det er vigtigt at være forudseende. Det er en god idé allerede fra starten at overveje, om der på et tidspunkt bliver behov for en kassebil med lift, som kan transportere en kørestol. Eller om du får brug for transport af andre hjælpemidler. Hvis det er tilfældet, kan du søge om et supplerende lån, for eksempel til en kassebil.

Ny eller brugt bil?

Lånet gives typisk til en ny bil. Men hvis du selv har anskaffet dig en bil inden for det sidste år, kan der ydes støtte til denne.

Bil til barnet

Kommunen foretager en bedømmelse af, om barnet

har et varigt behov for transport ud fra barnets alder, vækst og udvikling. Barnets kørselsbehov sammenholdes med behovet hos andre børn på samme alder og i samme livssituation.

Her henvender du dig

Du skal søge om lån til bil i kommunens socialforvaltning. Kommunen indhenter de lægelige oplysninger, som sammen med oplysninger om funktionsevne, kørselsbehov og sociale forhold danner grundlag for afgørelsen.

Sagsbehandlingen kan vare mellem 6 og 12 måneder, så det er vigtigt, at du søger i så god tid som muligt. Hvis du skal søge om udskiftning af din bil, er det en god idé at søge, når bilen er fem år.

Økonomi

Det rentefri billån er på op til 149.000 kr. (2008).

Tilbagebetalingen er indkomstbestemt. Ved en årlig indkomst under 178.000 kr. skal halvdelen af lånet tilbagebetales over seks år med 1/72 af beløbet i månedlige afdrag (i 2008 er det 1.021 kr.).

Ved en årlig indtægt over 178.000 kr. forhøjes den del af lånet, som skal tilbagebetales. Den resterende del nedskrives over seks år med samme månedlige beløb.

Hvis årsagen til anskaffelse af bilen er et barn med et handicap, er det barnets indtægt, der ligger til grund for beregningen af, hvordan lånet skal tilbagebetales.

Uddannelsessøgende, der får SU og ikke tjener mere end ca. 24.000 kr. om året ved siden af SU-ydelsen, kan få afdragsfrihed, så længe uddannelsen varer. Ved uddannelsens afslutning afskrives et beløb på bilen svarende til, hvad der i perioden skulle have været betalt.

Det er muligt at købe en dyrere bil, end kommunen skønner, mod selv at betale differencen mellem købsprisen og lånet på de 149.000 kr.

Hvis du har behov for en større bil, har du mulighed for at få et supplerende lån. Forskellen på lånet fra 149.000 kr. til den dyrere bil ydes som et lån, der nedskrives over seks år.

Udskiftning af bil

Du kan først få støtte til en ny bil, når den gamle er nedskrevet over seks år. I ganske særlige tilfælde kan du dog få støtte til en bil, som du er nødt til at udskifte før tid. Det kan for eksempel være, at dit handicap udvikler sig hurtigere end forudset, at bilen er meget dyr i reparationer, eller at den totalskades. Nettoprovenuet ved salg eller bilens forsikringssum skal anvendes til at indfri lånet og til at betale en eventuel restgæld.

Køb af brugt bil

Kommunen kan ikke pålægge dig at købe en brugt bil. Hvis du selv ønsker at overtage en brugt handicapbil, må bilen højst være to år gammel – regnet fra dens første registrering. Det er desuden en betingelse, at bilens sikkerhed, drift og kvalitet er i forsvarlig stand, og at den kan forventes at holde i seks år.

Parkering – Det blå skilt

Et handicap-parkeringskilt – Det blå skilt – følger ikke nødvendigvis en handicapbil. Parkeringskortet kan nemlig søges både af dig, som opfylder betingelserne for bil med støtte, og af dig, der er godkendt til regionernes handicapkørsel.

Kortet er personligt og skal følge ejeren. I 2001 blev der indført nye skilte med billede af indehaveren. Hvis du har et gammelt blåt skilt, kan det fortsat bruges her i landet, men skal du køre i EU, er det nødvendigt, at du får et nyt skilt. Hvis du har et særligt behov for parkering – for eksempel tæt ved dit arbejde eller din bopæl – kan du søge kommunen om en afmærket parkeringsbås.

Det blå skilt søges hos

Invalideorganisationernes Brugerservice (IBS)
Kløverprisvej 10 B
2650 Hvidovre
Tlf. 36 75 17 93
www.handicap.dk/ibs.

Fritagelse for afgifter til bilen

Når du har en handicapbil, har du mulighed for at søge om fritagelse for afgifter. Det gælder for eksempel vægtafgift på biler indregistreret før 1. juli 1997 og afgift for brændstofforbrug for biler indregistreret efter 1. juli 1997. Det afgørende er, at du er berettiget til støtte til køb af en bil, men det er ikke noget krav, at der er ydet lån til bilen.

Behov for en større bil

Hvis du har behov for en større bil, kan du få supplerende lån til den bil, der efter kommunens vurdering er bedst og billigst til formålet. Du har altså ikke selv mulighed for at vælge biltype.

Kørekort, forsikring og reparationer

Hvis du får bevilget hjælp til bil og ikke har kørekort, kan du få hjælp til at tage det. Det samme gælder, hvis en anden person (forælder) skal køre bilen. Udgifter til forsikringer og reparationer kan i helt særlige tilfælde dækkes som en merudgift efter Serviceloven. Det gælder især de tilfælde, hvor

- ansøgeren ikke tidligere har haft bil
- det er nødvendigt med en særlig dyr bil (fx kassebil)
- bilen udelukkende bruges til et barn og familien ellers udover har en familiebil
- familien ikke selv ville have anskaffet sig en bil.

Udgifter til forsikringer og reparationer kan i helt særlige tilfælde dækkes som en merudgift efter Servicelovens § 41 (børn) eller § 100 (voksne).

Kilder:

Lov om social service § 114

Socialministeriets "Vejledning om hjælpemidler, biler, boligindretning mv." 2006

Ændring af bolig

Ved bevægelseshandicap eller fremadskridende sygdom kan kommunen give tilskud til ændring af bolig

Hvis du eller dit barn er bevægelseshandicappet, kan du søge kommunen om hjælp til at ændre jeres bolig. Serviceloven åbner mulighed for eksempelvis at ændre indretningen af boligen, så den bliver bedre egnet til den handicappede.

Et eksempel kan være, at det på sigt bliver svært at bo i en lejlighed på tredje sal uden elevator eller i et hus, der ikke er indrettet til en bruger af kørestol.

De ændringer, der kan komme på tale i eksisterende bolig, kan være

- ombygning af badeværelse
- opsætning af gelændere
- fjernelse af dørtrin
- ændring af køkkenbordshøjde
- andet, der kan gøre dagligdagen lettere.

Boligændringen skal gøre dagligdagen lettere for dig eller dit syge barn. Når ændringerne af boligen planlægges, er det vigtigt at tage hensyn til, om sygdommen udvikler sig, og behovene dermed også ændres.

Hvis det er umuligt eller væsentligt dyrere at ændre den eksisterende bolig, kan det være mest hensigtsmæssigt at hjælpe med en ny bolig,

Hvis du bor i ejerbolig, og kommunen har givet store beløb til ændringer og dermed eventuelt øget ejendommens værdi, bliver hjælpen ydet som et rente- og afdragsfrit lån. Lånet skal tinglyses, og det skal tilbagebetales ved ejerskifte.

Hjælp til boligændringer er uafhængig af familiens indtægter og formue. Hvis boligændringerne medfører, at I får forhøjede boligudgifter, kan de dækkes som merudgifter efter Servicelovens regler, se side 9 for voksne og side 5 for børn.

Ansøgningen om ændring af bolig skal sendes til kommunens socialforvaltning. I de fleste tilfælde får du kontakt til en af kommunens fysioterapeuter eller ergoterapeuter, som kan råde og vejlede dig.

Kilder:

Lov om social service § 116

Socialministeriets "Vejledning om hjælpemidler, biler, boligindretning mv." 2006.

Personlig hjælp og pleje

Serviceloven giver mulighed for støtte til personlig hjælp og pleje i hjemmet

Hvis du på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer har brug for hjælp til din personlige pleje, giver Serviceloven mulighed for, at du kan få støtte. Det gælder både ved midlertidigt og varigt behov.

Du kan for eksempel få hjælp til påklædning og til at spise. Tilbuddet er til alle, og opgaverne udføres normalt af en hjemmehjælper eller en hjemmesygeplejerske. Hjælp og støtte til praktiske opgaver er også mulig. Det gælder for eksempel hjælp til rengøring, tøjvask, indkøb og andet, som også udføres af hjemmehjælpen.

Du skal henvende dig til kommunens hjemmehjælpskontor. Typisk får du besøg af en tilsynsførende, som vurderer behovet for hjælp. I alle situationer bygger hjælpen på, at du selv i størst muligt omfang indgår i aktiviteterne. Inden afgørelsen træffes, skal du sammen med kommunens repræsentant udfylde et skema, hvor I beskriver hjælpens omfang og formål. Du skal have skriftlig meddelelse om den afgørelse, der er truffet om tildeling af hjemmehjælp.

Du har mulighed for selv at vælge den person, som kan hjælpe med at løse de praktiske opgaver i hjemmet. Hjælperen kan være en privatperson - for eksempel en nabo eller en pårørende. Kommunen skal godkende hjælperen og står for lønudbetalingen. Kommunen træffer afgørelse om hjælpens omfang og har ansvaret for, at du får den fornødne hjælp.

Hvis du har brug for hjælp i mere end 20 timer om ugen, har du ret til at få et kontant tilskud til den hjælp,

du selv antager. Hvis du ikke selv kan administrere ordningen, kan tilskuddet udbetales til en nærtstående, som kan og vil passe dig. En nærtstående er for eksempel din ægtefælle, samlever, forældre, søskende eller voksne børn. Men husk, at valget er dit og din pårørendes. Kommunen kan ikke pålægge dine pårørende at varetage disse opgaver.

Servicelovens § 83 pålægger kommunen at sørge for tilbud om personlig hjælp og pleje og hjælp eller støtte til nødvendige, praktiske opgaver i hjemmet.

Servicelovens § 91 pålægger kommunen at skabe grundlag for frit valg mellem kommunal hjemmehjælp og en privat leverandør.

Servicelovens § 95 giver mulighed for, at kommunen kan udbetale tilskud til hjælp efter eget valg, hvis kommunen ikke selv kan stille den fornødne hjælp til rådighed. Der kan for eksempel være tale om hjælp på særlige tidspunkter af døgnet, hvor det kan være vanskeligt at skaffe tilstrækkeligt med personale, ved særligt krævende sygdom eller hvor samarbejdet mellem brugeren og personalet har været svært. Ved behov for hjælp i mere end 20 timer om ugen yder kommunen et kontant tilskud.

Varig og midlertidig hjemmehjælp

Hvis du har en kronisk lidelse, er du normalt berettiget til varig hjemmehjælp. Varig hjemmehjælp er gratis, og du får hjælpen helt uden hensyn til indkomst- og formueforhold. Derimod bliver eventuel betaling for midlertidig hjemmehjælp beregnet ud fra dine indkomstforhold. Hør nærmere herom på hjemmehjælpskontoret.

Klage over hjemmehjælp

Klage over hjemmehjælp sendes til kommunens klageråd. Klagerådet kan ikke ændre en afgørelse, men kan kritisere og foreslå ændringer i den enkelte sag. Klagen går herefter videre til kommunalbestyrelsen til vurdering. Når kommunalbestyrelsens skriftlige afgørelse foreligger, kan klagen indbringes for Det Sociale Nævn. Klagefristen er fire uger.

Afløsning og aflastning

Det kan være krævende at passe en alvorligt syg. Derfor kan du som nær pårørende have behov for afløsning eller aflastning.

Afløsning foregår i hjemmet og giver den, der normalt passer den syge, et frirum.

Aflastning gives uden for hjemmet og kan for eksempel være et midlertidigt ophold i familiepleje, bofællesskab eller institution – eventuelt i en egentlig aflastningsbolig.

Varigheden af opholdet er afhængig af formålet. Der kan være tale om et jævnlige tilbagevendende weekendophold, ferieophold eller ophold af flere måneders varighed.

Serviceovens § 84 giver mulighed for at få afløsning eller aflastning til at passe en pårørende med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Socialpædagogisk bistand

Kommunen skal sørge for tilbud om hjælp, omsorg, støtte og genoptræning af personer med betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Socialpædagogisk bistand kan bestå af oplæring eller genoptræning i en række færdigheder, som sætter den pågældende i stand til at leve et så selvstændigt liv som muligt. Formålet er at bidrage til at skabe en tilværelse for den enkelte på egne præmisser. Hjælpen tager udgangspunkt i den enkeltes situation og nedsatte funktionsevne.

Serviceovens § 85 giver mulighed for socialpædagogisk bistand til oplæring eller genoptræning.

Personlig hjælper

Hvis du er fysisk handicappet eller har en psykisk funktionsnedsættelse, og du har et højt aktivitetsniveau, kan du få økonomisk støtte til selv at ansætte en personlig hjælper. Denne person skal hjælpe dig med din personlige pleje, ledsagelse, praktiske aktiviteter m.v. Det er en forudsætning, at du selv kan administrere ordningen.

Serviceovens § 96 giver mulighed for ansættelse af personlig hjælp.

Pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom

Hvis du ønsker at opgive dit arbejde for at passe en nærtstående med alvorlig sygdom i hjemmet, åbner Serviceoven mulighed for, at du bliver ansat af kommunen. Det gælder, hvis

- alternativet til pasning i hjemmet er døgnophold uden for hjemmet, eller plejebehovet svarer til fuldtidsarbejde
- der er enighed om etablering af pasningsforholdet og
- kommunen vurderer, at der ikke er afgørende hensyn, der taler imod, at du passer din pårørende.

Serviceovens § 118 giver mulighed for, at kommunen ansætter en nærtstående til at passe en syg med

- betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller
- indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Kommunen, hvor den syge bor, står for ansættelsen. Lønnen udgør (2008) 17.898 kr. pr. måned. Desuden indbetales pensionsbidrag. Ansættelsen kan vare op til seks måneder i sammenhæng. Perioden kan efter ønske opdeles i to perioder af tre måneder.

Pasning af døende

Hvis du ønsker at passe en nærtstående døende, har du mulighed for at få godtgørelse for tabt arbejdsindtægt (plejevederlag) efter Serviceovens regler. Det er en betingelse, at hospitalsbehandling efter en lægelig vurdering anses for at være udsigtsløs, og at det ikke er nødvendigt, at den syge bliver på sygehuset. Det er også en betingelse, at den syge ønsker plejeforholdet.

Serviceovens § 119 giver mulighed for plejevederlag til pasning af døende.

Vederlaget svarer til 1,5 gange det dagpengebeløb, som du ville have ret til, hvis du selv var syg efter Lov om dagpenge ved sygdom. I ganske særlige tilfælde kan vederlaget forhøjes. Retten til plejevederlag ophører 14 dage efter dødsfaldet.

Oversigt over Serviceovens bestemmelser

- § 83: Hjemmehjælp
- § 84: Aflastning og afløsning
- § 85: Socialpædagogisk bistand
- § 86: Genoptræning og vedligeholdelse
- § 91: Kommunal hjemmehjælp eller privat leverandør
- § 95: Egen antagelse af hjemmehjælp
- § 95: Kontant tilskud til hjælp mere end 20 timer om ugen
- § 96: Personlige hjælpere
- § 118: Pasning af nærtstående i hjemmet
- § 119: Pasning af døende

Kilder:

Lov om social service §§ 83, 84, 85, 91, 95, 96, 97, 118 og 119
Socialministeriets "Vejledning om personlig og praktisk hjælp, træning, forebyggelse mv." 2006

Ledsageordning

Kommunen kan bevilge hjælp til ledsagelse til at handle eller til at gå i teateret

Hvis din funktionsevne er nedsat i en grad, så du ikke kan færdes alene uden for dit hjem, kan du være berettiget til at få en ledsager.

Serviceloven giver mulighed for, at du kan få 15 timers ledsagelse om måneden, hvis du er mellem 18 og 67 år. Ledsageordningen omfatter også unge mellem 16 og 18 år med handicap. Hvis du har fået bevilget ledsagelse, før du er fyldt 67 år, bevarer du også retten efter, at du er fyldt 67.

Kommunen afgør, om du er berettiget til at få ledsagelse. Kommunen lægger vægt på, at du

- ikke kan færdes alene uden for hjemmet
- ønsker individuel ledsagelse uden socialpædagogisk indhold
- ønsker at deltage i forskellige aktiviteter og
- er bevidst om indholdet i aktiviteten.

Ledsageordningen omfatter selve ledsagelsen og opgaver, som er direkte forbundet med ledsagelsen som for eksempel hjælp til at tage overtøjet af og på. Ledsageordningen skal supplere de øvrige serviceydelser, men ikke erstatte dem. Det betyder, at ordningen for eksempel ikke omfatter praktisk hjælp i hjemmet.

Du har ret til selv at udpege en person, som kommunen skal godkende og ansætte til at udføre opgaven. Hvis du opfylder betingelserne, kan du få en ledsager, uanset om du bor i eget hjem eller i en kommunal plejebolig.

Der bevilges 15 timer om måneden. Men hvis du har brug for at tage din hjælper med på ferie, kan du spare timerne op inden for seks måneder til 90 timer, som du bruger i en enkelt måned. Opsparing af timer bør du aftale med kommunen på forhånd.

Hvor skal I hen?

Når du har fået bevilget ledsager, kan I følges ad ud at handle, på besøg hos familien og til kulturelle og sociale aktiviteter. Ledsageren skal ledsage dig derhen, hvor du selv ønsker, og det er dig, der bestemmer, hvad der skal ske.

Kommunen betaler ledsagerens eventuelle udgifter til ledsagelsen, men du skal selv kontakte kommunen for at få udbetalt beløbet.

Kommunen betaler

Kommunen skal betale for ledsagerens eventuelle udgifter i forbindelse med transport, biografbesøg eller restaurationsbesøg med et beløb på op til 712 kr. (2008) årligt.

Servicelovens § 97 giver mulighed for 15 timers ledsagelse om måneden til voksne.

Servicelovens § 45 giver mulighed for 15 timers ledsagelse om måneden til unge mellem 16 og 18 år.

Kilder:

Lov om social service §§ 45 og 97

Socialministeriets "Vejledning om særlig støtte til voksne", 2006

Personlig assistance til handicappede i job

Handicappede med et særligt behov for bistand i forbindelse med job kan få personlig assistance op til 20 timer om ugen

Du kan få personlig assistance til at klare dit job. Behovet kan for eksempel skyldes nedsat syn, svær ordblindhed, alvorligt hørehandicap eller et betydeligt bevægelseshandicap.

Beskæftigede kan få personlig assistance, når de er

- i job på ordinære løn- og ansættelsesvilkår
- i individuel jobtræning
- i fleksjob eller
- i job med løntilskud (skånejob).

Hvis du er under efteruddannelse forud for et ansættelsesforhold, kan du også få personlig støtte til det. Den personlige assistent skal hjælpe dig med praktiske arbejdsfunktioner, som du har svært ved at klare selv.

Arbejdsgiveren kan ansætte hjælperen i op til 20 timer om ugen med et løntilskud, der svarer til timelønssatsen for en studerende. I enkelte tilfælde kan der ydes

et tilskud, der svarer til den overenskomstmæssige løn, hvis der for eksempel stilles krav til assistentens kvalifikationer. Henvend dig til jobcentre, som administrerer ordningen.

Kilder:

Lov om compensation til handicappede i erhverv 1998 med ændringer

Bekendtgørelse af lov om compensation til handicappede i erhverv mv. 2001

Aflastning – børn med handicap

De fleste forældre til et barn med handicap kan have behov for aflastning

Det kan være meget belastende at have et barn med handicap, og det er naturligt, at der kan opstå behov for aflastning. Behovet varierer fra familie til familie. Angsten for udviklingen af en fremadskridende sygdom, angsten for en forestående operation eller et hospitalsophold kan slide så meget på forældrene, at de kan have behov for aflastning i form af for eksempel en ekstra ferie eller blot en friaften.

Serviceloven åbner mulighed for, at familien kan få aflastning. De forskellige former for aflastning kan kombineres. Mulighederne er

- Pasning i almindelige eller særlige dagtilbud (Servicelovens § 20 og § 32)
- Pasning i hjemmet (Servicelovens § 84, hjemmehjælp)
- Pasning i hjemmet (Servicelovens § 41, privat ansat hjælper over 18 år)
- Døgnophold (Servicelovens § 52, stk. 3, nr. 5, i døgninstitutioner, familiepleje eller andet godkendt opholdssted).

Forældre til et barn med handicap kan få tilskud til merudgifter til ferie – også selv om det er familiens almindelige ferie. Fx kan udgiften til et ekstra dyrt sommerhus, til en hjælper eller merudgiften til en kortvarig ferie i udlandet dækkes.

Familier, der ikke har råd til ferie, kan søge legater. Hjerteforeningen og andre sygdomsbekæmpende organisationer samt private fonde uddeler legater. Un-

dersøg mulighederne for at søge legat i Legathåndbogen, som du kan låne på biblioteket.

Betaling for aflastningsophold

Hvis dit barn er i en særlig daginstitution, fordi det har behov for behandling, er institutionspladsen som regel gratis. Hvis barnet går i en kommunal daginstitution af behandlingsmæssige årsager, får I normalt halv friplads.

Hvis aflastningen i familiepleje eller døgninstitution for børn og unge skyldes behandlingsmæssige behov, er den normalt gratis for forældrene. Under aflastningen er I stadig berettiget til at modtage børnetilskud og eventuelt børnebidrag samt få dækket merudgifter. Det gælder dog ikke, hvis barnet har permanent ophold uden for hjemmet.

Aflastning en gang om ugen

Det anbefales, at forældre til et hjemmeboende, svært fysisk eller psykisk handicappet barn får aflastning mindst en aften om ugen og en weekend om måneden samt i ferien. Se "Vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier" pkt.180.

Kilder:

Lov om social service §§ 20, 32, 41, 52 og 84

Socialministeriets "Vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier", 2006

Aflastning, afløsning og botilbud

Kommunen skal tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefælle eller andre nære pårørende, der passer en plejekrævende person

Det kan være en stor fysisk og psykisk belastning at passe en plejekrævende person i hjemmet. Kommunen kan tilbyde midlertidig aflastning ved, at den plejekrævende får ophold i et midlertidigt botilbud. Der er ingen faste, tidsmæssige grænser for midlertidige botilbud, som kan anvendes til aflastning såvel som genoptræning af praktiske færdigheder.

Afløsning gives i hjemmet, mens aflastning gives uden for hjemmet.

Serviceovens § 107, stk. 2 giver mulighed for, at kommunen kan sørge for midlertidig aflastning, hvor den plejekrævende i en periode bor uden for hjemmet i en bolig med pædagogisk personale eller et andet godkendt opholdssted.

Serviceovens § 84 giver mulighed for, at kommunen sørger for tilbud om afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Permanent botilbud

Du eller din pårørende har mulighed for at få et permanent botilbud, hvis der er tale om

- varig og betydeligt nedsat fysik eller psykisk funktionsevne
- behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje.

Hvis din ægtefælle, forældre, søskende, børn eller andre nære pårørende bor i en anden kommune, har du mulighed for at få et permanent botilbud i deres kommune.

Serviceovens § 108 giver mulighed for permanent bolig uden for hjemmet, når der er særligt behov for hjælp til den daglige pleje. Institutionen skal yde den nødvendige omsorg i form af pasning og pleje, mad, rengøring og behandling.

Sådan beregnes pensionen, når ægtefællen flytter i plejebolig

Hvis du har fået et botilbud efter Servicelovens regler, får du udbetalt din pension efter samme regler som andre pensionister. Hvis du og din ægtefælle modtager førtidspension, bliver I betragtet som enlige pensionister fra udgangen af den måned, hvor plejeboligen er etableret.

Betaling for opholdet beregnes ud fra din samlede indkomst og plejeboligens driftsomkostninger. Derfor kan der være forskel på, hvor meget du skal betale, fra en institution til en anden. Som beboer skal du betale de faste ydelser, herunder husleje, varme og el. Nogle tilbud kan du muligvis vælge fra. Det gælder for eksempel kost, vask, rengøring og leje af linnet. Udgifter til frisør, medicin, fritidsaktiviteter og forsikring skal du selv betale.

Hvis du som pensionist modtager mellemste eller højeste førtidspension efter reglerne fra før 2003, bliver der fratrasket et beløb til "servicebetaling". Du kan henvende dig til kommunens socialforvaltning for at få nærmere oplysning om betalingen i de forskellige botilbud.

Kilder:

Lov om social service §§ 84, 107, 108

Socialministeriets "Vejledning om personlig og praktisk hjælp, træning, forebyggelse mv.", 2006

Støtte til huslejen

Boligsikring og boligydelse er to former for støtte til huslejen, som søges i kommunens socialforvaltning

Kommunen kan give boligsikring eller boligydelse som tilskud til din husleje. Tilskuddets størrelse er afhængig af boligens størrelse, udgifter til boligen, antal beboere samt husstandsindtægt.

Boligsikring

Hvis du er lejer, har du mulighed for at få boligsikring. Tilskuddets størrelse er afhængig af boligudgiften, husstandsindtægten, boligens størrelse og antallet af beboere i boligen.

Boligydelse

Hvis du modtager pension eller invaliditetsydelse, kan du søge boligydelse. Denne ydelse er normalt større end boligsikringen. Du kan også søge boligydelse til andelsbolig eller ejerbolig. Hvis du er lejer, får du boligydelsen som rent tilskud. Hvis du bor i en andelsbolig eller en ejerbolig, ydes 40 procent som tilskud og de resterende 60 procent som lån. Lånet tinglyses og skal tilbagebetales ved ejerskifte.

Kilde:

Lov om individuel boligstøtte af 6. juni 1991

Transport

Svært bevægelseshæmmede kan få støtte til befordring

Det er såvel regionernes som kommunernes ansvar at sikre handicappede transport i deres fritid og til undersøgelse og behandling hos læge, sygehus og lignende.

Transport i fritiden via regionen

Det er regionernes opgave at sikre svært bevægelseshæmmedes individuelle befordring i fritiden. Ordningen tilrettelægges af regioner og trafikskelskaber i samarbejde med handicaporganisationer. Derfor kan der være forskel på, hvordan ordningen fungerer i de enkelte regioner. For at være berettiget til handicapkørsel kræves det, at du har et eller flere gang-hjælpemidler.

Transport i fritiden via kommunen

Hvis du har en varigt nedsat funktionsevne og ikke kan benytte offentlige transportmidler, giver Serviceloven mulighed for, at du kan få tilskud til befordring med individuelle transportmidler.

Det er op til hver enkelt kommune at administrere ordningen, og den administreres forskelligt fra kommune til kommune. Nogle kommuner giver et kontant tilskud – andre et bestemt antal kørsler pr. måned. Tilskuddet ydes i alle tilfælde efter en vurdering af din funktionsevne og dit kørselsbehov. Der bliver også taget højde for, om du kan få dækket dit behov for kørsel efter anden lovgivning – for eksempel via trafikskelskabernes individuelle kørselsordning (se ovenfor).

Transport til behandling hos læge

Hvis du er pensionist og medlem af sygesikringens gruppe 1, kan du få dækket udgifterne til transport til lægebehandling. Kontakt socialforvaltningen for at høre, hvordan ordningen fungerer i din kommune.

Transport til behandling på sygehus

Når du skal til behandling på sygehus, er du berettiget til befordring eller befordringsgodtgørelse, hvis du er pensionist eller har mere end 50 km til behandlingsstedet.

Hvis du har mulighed for at tage offentlige transportmidler, refunderer regionen transportudgiften til det billigste, forsvarlige transportmiddel. Der kan også ydes tilskud til en ledsager, hvis det er nødvendigt på grund af din alder eller dit helbred.

Du skal kontakte regionens kørselskontor, som ofte er placeret på sygehuset, for at høre om de nærmere

retningslinjer. Det er sygehuset, der vurderer, om du skal tilbydes liggende transport eller kørestolstransport.

Hvis du i forbindelse med frit sygehusvalg har valgt et andet sygehus end det, regionen normalt henviser til, kan du ikke få hjælp til transport. Hvis du derimod er henvist til en specialafdeling på et af de større sygehuse, har du mulighed for transportgodtgørelse efter ovenstående regler.

Refusion af transportudgifter kræver, at udgiften overstiger 60 kr. – for pensionister 25 kr. (2008)

Transport med tog og fly

DSB tilbyder gratis hjælp til handicappede togrejsende. Fx kan du få hjælp til ind- og udstigning, som dog skal bestilles mindst 72 timer forud. DSB har en ledsageordning, hvor en hjælper rejser gratis med fysisk handicappede og blinde.

Hvis du modtager førtidspension eller folkepension, kan du rejse med DSB til nedsat pris. Spørg DSB om reglerne. Du kan også bestille gratis hjælp hos SAS og andre flyselskaber i forbindelse med en rejse.

Bevægelseshandicappede kan bestille ledsageordning via
Invalideorganisationernes Brugerservice IBS
Kløverprisvej 10B · 2650 Hvidovre
tlf. 36 75 17 93 · www.handicap.dk

Blinde og svagtseende kan henvende sig til
Dansk Blindesamfund
Thoravej 35 · 2400 København NV
Tlf. 38 14 88 44 · <http://www.dkblind.dk>

Transport af handicappede børn

Der kan ydes støtte til transportudgifter til børn og unge med et handicap. Læs mere side 5 (Eksempler på merudgifter).

Kilder:
Lov om social service § 117
Sundhedslovens § 170 ff

Fysioterapi

Alvorligt syge eller svært fysisk handicappede har mulighed for gratis fysioterapi

Hvis du eller dit barn har en medfødt eller kronisk lidelse, er det muligt at få betalt fysioterapi for at forebygge tab af funktion og vedligeholde færdigheder. Du skal henvende dig til egen læge eller sygehusets læge for at få en henvisning til vederlagsfri fysioterapi. På henvisningen skal lægen markere, om du eller dit barn har en diagnose, som berettiger til vederlagsfri fysioterapi. Der findes en udførlig diagnoseliste.

Børn kan have særlige behandlings- og træningsbehov, som nødvendiggør koordinering af en række forskellige faggrupper. Det kan være fysioterapeut, ergoterapeut, pædagog og andre. Undersøg, om kommunen eller sygehuset har tilknyttet særligt uddannede børnefysioterapeuter. Du skal henvende dig hos kommunens børne- og ungeforvaltning, sygehusets læge eller din praktiserende læge.

Henvisningen til vederlagsfri fysioterapi giver dig ret til individuel behandling i en periode, som senere kan afløses af holdtræning. Lægen og fysioterapeuten skal sammen med dig vurdere behandlingen før start og igen efter tre måneder, så du får den rigtige behandling. Du kan selv vælge fysioterapeuten, som skal være privatpraktiserende og godkendt af sygesikringen. Hvis særlige forhold taler for det, kan behandlingen foregå i hjemmet.

Hvis din læge mener, du har behov for fysioterapi, men ikke opfylder betingelserne for vederlagsfri fysioterapi, kan lægen henvise dig til behandling med egenbetaling på 60 procent. Hvis du er medlem af Sygesikringen Danmark, får du tilskud herfra. Hvis du ikke kan betale din egen andel, kan du søge støtte til den via Aktivloven.

Kriterier for vederlagsfri fysioterapi

- Sygdommen skal være optaget på diagnoselisten
- Der skal være tale om et svært fysisk handicap
- Fysioterapien skal have til formål at forbedre den fysiske funktionsevne, vedligeholde funktionsevnen eller forhale en forringelse af funktionsevnen
- Tilstanden skal være varig.

Aktivlovens § 82 giver mulighed for at få støtte til egenbetaling af fysioterapi. Modtagere af førtidspension efter de gamle regler (før 1. januar 2003) eller folkepensionister kan søge et særligt helbrestillæg på op til 85 procent af egenbetalingen. Pensionister efter de nye regler (efter 1. januar 2003) skal søge via Lov om aktiv socialpolitik § 82.

Nye regler om vederlagsfri fysioterapi behandles i Folketinget og ventes at træde i kraft efteråret 2008.

Rideterapi med tilskud

Hvis du opfylder betingelserne for at få vederlagsfri fysioterapi, har du også mulighed for at få rideterapi med tilskud. Det er dog et krav, at rideskolen har ansat en fysioterapeut, som er godkendt til at udføre behandlingen. Holdene skal normalt bestå af tre til seks personer, og du kan højst få to gange en halv times behandling om ugen. Hvis det er dit barn, der har brug for rideterapi, kan udgifterne til ridning også bevilges efter Servicelovens regler for merudgifter, se side 5.

Det er lægen, der henviser til rideterapi.

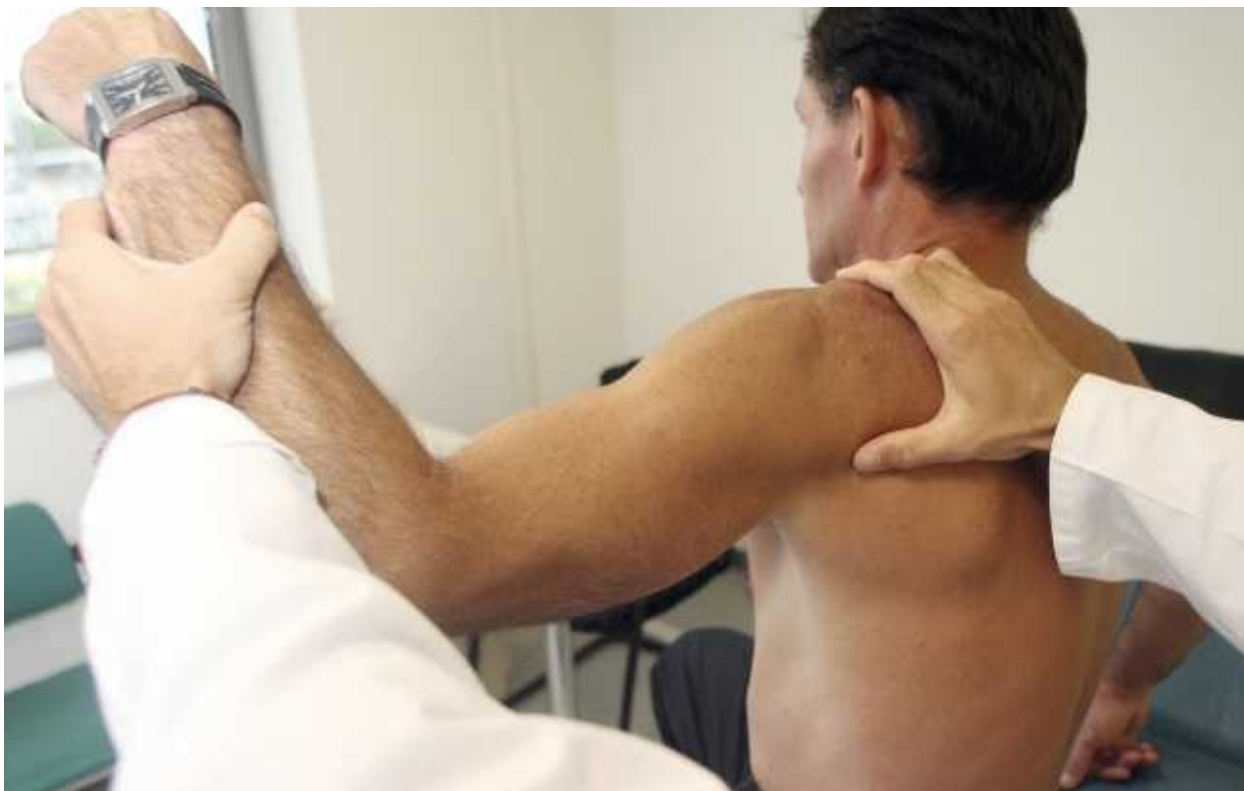
Støtte til genoptræning

Kommunen har en forpligtelse til at hjælpe dig med at vedligeholde dine fysiske eller psykiske færdigheder, hvis du har behov for det på grund af

- nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller
- særlige sociale problemer.

Kommunen skal tilbyde træning, som er med til at fastholde dit nuværende funktionsniveau og forhindre, at din funktionsevne bliver dårligere. Træningen skal også bidrage til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk funktionsevne, for eksempel på grund af hjertekarsygdom.

Du er omfattet af kommunens træningstilbud, hvis du har en kronisk lidelse, der nedsætter din fysiske funktionsevne. Træningen skal kunne fastholde dine fysiske, psykiske og sociale færdigheder. Hvis du har behov for længerevarende genoptræning, skal kommunen tilbyde dig hjælp, støtte og genoptræning.

Serviceovens § 86 forpligter kommunen til at tilbyde genoptræning til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer.

Kilder:

Sundhedslovens § 67

Sundhedsstyrelsen 2006. "Retningslinier om fysisk handicappede personers adgang til vederlagsfri fysioterapi"

Lov om social service § 86

Socialministeriets "Vejledning nr. 94 af 5. december 2006 om personlig og praktisk hjælp mv." kapitel 14 om kommunal træning

Lov om aktiv socialpolitik § 82

Kommunen træffer afgørelsen

Kommunen skal foretage en individuel vurdering af dine behov og herefter afgøre

- om du kan få træningstilbud
- hvem der skal stå for udførelsen og
- om dine behov kan dækkes på anden måde.

Det er ikke selve diagnosen, men din funktionsevne, der er afgørende for, hvilken form for hjælp du kan få. Tilbudet er uafhængigt af din indkomst. Det er også kommunen, der vurderer, om du efter et afsluttet genoptræningsforløb har behov for vedligeholdende træning for at fastholde din funktionsevne. Kommunens afgørelse skal være skriftlig og indeholde en begrundelse og en vejledning om din mulighed for at anke afgørelsen.

Psykologstøtte

Alvorlig ulykke eller sygdom giver mulighed for tilskud til psykolog

Bliver du ramt af en alvorlig hændelse, kan du få tilskud til psykologsamtaler, hvis du

- har en alvorlig, invaliderende sygdom
- er pårørende til en person med en alvorlig sygdom
- er pårørende ved dødsfald eller ufrivillig abort/fødsel af et dødt barn efter udgangen af 19. graviditetsuge
- er offer for røveri, vold, voldtægt, trafikuheld eller andre ulykker
- er pårørende til alvorligt psykisk syge personer
- har forsøgt at begå selvmord
- som følge af misdannelser hos barnet får foretaget provokeret abort efter tolvte graviditetsuge eller
- inden det fyldte 18. år har været offer for incest eller andre seksuelle overgreb.

Henvisning til psykolog skal normalt søges inden seks måneder efter, at den alvorlige situation er opstået. Dine pårørende – herunder forældre og ægtefælle – har også mulighed for psykologbehandling.

Det er den praktiserende læge, vagtlægen eller sygehuslægen, der henviser til en af de ca. 400 psykologer, som er tilknyttet sygesikringsordningen. Det er kun hos disse psykologer, du kan få tilskud til samtaler, men det er muligt at skifte psykolog under behandlingsforløbet.

Henvisningen til psykolog gælder til højst 12 samtaler. Betaling sker direkte til psykologen.

Egenbetalingen udgør 40 procent af betalingen til psykologen – det vil sige godt 300 kr. pr. gang. Medlemmer af Sygesikringen "Danmark" kan få et tilskud på 100 kr. pr. gang (2008).

Hvis du ikke selv kan dække egenbetalingen til krisebehandlingen eller til psykologhjælp i øvrigt, kan du søge om at få udgiften dækket.

Hvis dit barn har behov for psykologhjælp, kan du kontakte pædagogisk-psykologisk kontor i kommunen. Disse samtaler er gratis.

Sundhedslovens § 69 giver mulighed for økonomisk støtte til krisebehandling hos en psykolog efter udsættelse for en hændelse, som udløser en psykisk krise. Det kan for eksempel være alvorlig sygdom.

Lov om aktiv socialpolitik § 82 giver mulighed for at dække egenbetalingen til psykologen, hvis behandlingen er lægeordineret, og der er tale om økonomisk trang. Folkepensionister eller førtidspensionister fra før 1. januar 2003 kan søge efter reglerne om personligt tillæg hos kommunens socialforvaltning.

Klageregler

Alle, der har modtaget en afgørelse fra kommunen eller jobcentret, har ret til at klage over den

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, Retssikkerhedsloven, skal sikre

- borgernes rettigheder og indflydelse, når de sociale myndigheder behandler sager
- de sociale myndigheders pligt til at tilrettelægge en tidlig, helhedsorienteret hjælp og
- klageadgang over en sags behandling og afgørelse.

Når du henvender dig til kommunen, kan det være en fordel at tage en anden med – en bisidder. På den måde har du en at støtte dig til og en hjælper til at huske.

Der står i Retssikkerhedsloven, at kommunen har pligt til en tidlig og helhedsorienteret indsats. Det betyder, at kommunen skal vurdere din ansøgning i forhold til alle de muligheder, der findes, for at give hjælp efter den sociale lovgivning. Så selv om du måske søger om hjælp efter en bestemt paragraf, kan kommunen ikke give afslag, før den har undersøgt alle andre muligheder i den sociale lovgivning.

Inden sagen går til afgørelse, skal du gøres bekendt med eventuelle oplysninger, der går imod din ansøgning, så du har mulighed for at udtale dig. Som borger har du pligt til at give oplysninger til behandling af din sag.

Alle, der har modtaget en afgørelse fra kommunen, har ret til at klage over afgørelsen. Det er dig selv eller din værge, som skal klage. Hvis du ønsker, at en anden skal klage for dig, skal vedkommende have en skriftlig fuldmagt fra dig.

Afslag

Hvis du får afslag på en ansøgning, skal du sørge for at få afslaget skriftligt med en begrundelse. Samtidigt med det skriftlige afslag er kommunen forpligtet til at fremsende en klagevejledning. Får du kun et mundtligt afslag, kan du inden 14 dage forlange at få afslaget skriftligt med en begrundelse. Herefter har kommunen 14 dage til at sende dig et svar.

Sådan klager du

Afgørelser efter den sociale lovgivning kan ankes inden fire uger efter, at du har fået meddelelse om afgørelsen. Det er vigtigt, at du overholder tidsfristen. Selve klagen behøver ikke at indeholde andet end en kort meddelelse om, at du ønsker at klage over afgørelsen. Men det er en fordel, at du uddyber dine argumenter. Du kan for eksempel indhente udtalelser fra

læge, socialrådgiver eller andre relevante fagpersoner. Du kan også meddele telefonisk eller ved personligt fremmøde, at du ønsker at klage over en afgørelse.

Hvis du er i tvivl om, hvordan du skal klage, skal sagsbehandleren hjælpe dig. Klagen skal sendes til den myndighed, som har truffet afgørelsen. Hvis du vil klage over en afgørelse, kommunen har truffet, skal du altså sende sagen direkte til kommunen. På samme måde: Hvis du vil klage over en afgørelse, som jobcentret har truffet, skal du sende klagen til jobcentret. Afgørelsen skal vurderes igen, og hvis myndigheden fastholder den, skal myndigheden sende sagen videre til Det Sociale Nævn eller til Beskæftigelsesankenævnet inden for en frist på fire uger.

Når Det Sociale Nævn har truffet en afgørelse, kan den kun indbringes for Ankestyrelsen, hvis den skønner, at sagen har principiel betydning. Statsforvaltningerne fungerer som sekretariat for nævnene. Der findes fem sociale nævn og fem beskæftigelsesankenævn i Danmark.

Det sociale nævn behandler klager over

- Folkepension
- Boligstøtte
- Enkeltydelser
- Social service fx hjælpemidler eller særlig støtte til børn
- Børnefamilieydelse
- Børnetilskud
- Førtidspension (andre afgørelser end tilkendelser og frakendelser)

Beskæftigelsesankenævnet behandler klager over afgørelser om

- Kontanthjælp
- Aktivering
- Revalidering
- Sygedagpenge
- Barselsdagpenge
- Delpension
- Førtidspension (tilkendelser og frakendelser)

Hvis du er i tvivl om kommunens vurdering, kan du altid forelægge din sag for DUKH – den uvildige konsulentordning på handicapområdet.

DUKH
Banegårdspladsen 2
6000 Kolding
Tlf. 76 30 19 30
www.DUKH.dk

En klages gang

- Husk tidsfristen på fire uger.
- Send altid klagen til den myndighed, der behandler sagen.
- Hvis myndigheden fastholder afgørelsen efter en ny vurdering, sender den sagen til Det Sociale Nævn eller Beskæftigelsesankenævnet, der vurderer sagen.
- I principielle sager kan borgeren, kommunen eller jobcentrene sende sagen videre til Ankestyrelsen, der afgør om sagen er principiel. Hvis den er principiel, behandler Ankestyrelsen sagen og træffer en afgørelse.

Læs mere på www.statsforvaltning.dk

Klage over sagsbehandleren

Hvis du er utilfreds med din sagsbehandler – det kan være hans eller hendes optræden eller sagsbehandlingstiden – kan du klage til vedkommendes overordnede, for eksempel afdelingslederen, borgmesteren eller den politisk ansvarlige på området. Du har ikke krav på at få en anden sagsbehandler, hvis samarbejdet er gået i hårdknude.

Tillidsfuld dialog

I vejledningen til Retssikkerhedsloven står:
I forvaltningen kommer borgeren tit i kontakt med én eller nogle ganske få personer, som han eller hun skal etablere et samspil med.

De personlige relationer kan betyde meget for en tillidsfuld dialog, som navnlig er vigtig i de mere omfattende og alvorlige sager. Kommunen bør være opmærksom på disse forhold. Myndighederne bør derfor, når det er muligt, og borgerens ønske er velbegrundet, være imødekommende over for en anmodning om at få en anden sagsbehandler.

Klage til ombudsmanden

Når alle klagemuligheder er forsøgt, kan du klage til Folketingets Ombudsmand. Det gælder både klage over en afgørelse og over selve sagsbehandlingen. Ombudsmanden har dog ingen beføjelser til at ændre afgørelsen, men kan henstille til en ændring. Hvis henstillingen ikke bliver fulgt, kan du gå rettens vej.

Klage over lægelig behandling

Klage over lægelig behandling skal sendes til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, der sender sagen til behandling og undersøgelse i Sundhedsstyrelsen. Klager over lægelig behandling omfatter læger, tandlæger, sygeplejersker, jordemødre, ergo- og fysioterapeuter, kliniske tandteknikere, fodterapeuter, apotekspersonale og kiropraktorer.

Aktindsigt

Du har altid ret til at få indsigt i dine egne sagsakter og få en kopi af sagen. Akterne skal sendes til dig inden ti dage efter din anmodning. Det gælder for akter i den kommunale forvaltning og lægejournaler m.v. Det er en god idé, at du efter hver indlæggelse eller lægekontrol får udleveret en kopi af din lægejournal. Hvis du skulle få brug for vagtlæge eller lægebehandling under rejse, er det en stor fordel at kunne vise de seneste, aktuelle lægeoplysninger.

Kilder:

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område
Vejledning "Lov om retssikkerhed", 2007
Socialministeriets pjece "Hvis du vil klage"

Forsikringer

Der kan gælde særlige regler for at tegne forsikring for kronisk syge eller handicappede

Når du tegner forsikring, er det vigtigt, at du svarer på alle de spørgsmål, du får stillet. Derimod er du ikke forpligtet til at oplyse om noget, som du ikke direkte bliver spurgt om. Forsikringsselskabet må ikke anmode om, indhente, modtage og bruge oplysninger, der afslører dine arveanlæg eller din risiko for at få særlige sygdomme. Det er lovfæstet i Forsikringsloven.

Forsikringslovens § 3a begrænser forsikringsselskabernes mulighed for at indhente oplysninger om arveanlæg og risiko for at udvikle eller pådrage sig sygdomme.

Arbejdsmarkedspensioner

De fleste pensionsselskaber har særlige forhold for kronisk syge. Der kan være tale om en karenperiode på to til syv år eller individuelle ordninger som for eksempel forhøjet præmie. Derfor er det vigtigt, at du læser papirerne grundigt igennem.

Kritisk sygdom

Hvis du har en gruppelivsforsikring, og du bliver ramt af en "kritisk sygdom", kan du muligvis få udbetalt en konstant sum. Beløbet udløses blandt andet af forskellige hjertekarsygdomme og blodprop i hjernen. Mange mennesker har en kritisk sygdomsforsikring via deres arbejde, en gruppelivsforsikring eller privat forsikring – men er ikke klar over det! Læs mere om din mulighed for at få dækning fra din kritiske sygdomsforsikring på side 18.

Rejsesygesikring – det gule og det blå kort

Hvis du rejser i EU og i visse vesteuropæiske lande, er du som udgangspunkt dækket af rejsesygesikringen – altså sundhedskortet "det gule kort". Det gule kort dækker imidlertid ikke udgifter til behandling af kroniske lidelser og lidelser, som var til stede før afrejsen, og som med rimelighed kunne forventes at ville kræve behandling under rejsen. Det betyder, at du ikke er dækket af sygesikringen, hvis du

- inden for de sidste to måneder inden afrejsen fra Danmark har været hospitalsindlagt
- har fået ændret medicinering inden for de sidste to måneder inden afrejsen fra Danmark

- bevidst har undladt at søge læge for en lidelse, som du havde en formodning om krævede behandling.

Ved rejser til de oversøiske lande – for eksempel USA – er hovedreglen, at forsikringen først gælder seks måneder efter indlæggelse, operation eller tilsvarende. Der må heller ikke være ændret i medicinen inden for de seneste seks måneder.

Sundhedskortet – det gule kort

For sygdom, der ikke er kronisk, og for uheld dækker det gule kort læge og hospital under ferie i EU og Vesteuropa – og ikke eksempelvis Egypten, Asien, Tyrkiet eller Kroatien.

Det gule kort dækker ikke hjemtransport. Kun ved rejser til Grønland, Færøerne, Norge, Sverige, Finland og Island kan man få betalt merudgiften ved en eventuelt dyrere lægeordineret hjemtransport.

Læs også på www.sundhed.dk
og www.hjerteforeningen.dk

Det blå kort

Kronisk syge patienter – herunder hjertekarpatienter og personer i behandling for forhøjet blodtryk – bør have et blåt EU-sygesikringskort, som dækker udgifter til nødvendig behandling i udlandet. Det blå kort sikrer behandling, men ikke hjemtransport. Det blå kort gælder også under erhvervsrejser, studieophold samt under ferier af mere end en måneds varighed. Kortet gælder i op til et år og fås gratis i kommunen.

Forhåndsgodkendelse

Hvis du har en kronisk sygdom, og du er i tvivl om, hvorvidt du er dækket af det gule kort, kan du inden rejsen henvende dig til den offentlige rejsesygesikring SOS, tlf. 70 10 50 58, eller dit private forsikringsselskab, for at få information om dækning. I mange tilfælde kan du få et forhåndstilsagn om din dækning.

Få flere informationer på Velfærdsministeriets hjemmeside www.social.dk eller Danske Regioners hjemmeside www.regioner.dk

Privat sygesikring

Hvis du ønsker at blive medlem af den private Sygeforsikring Danmark, er det for sent, når du har pådraget dig en kronisk lidelse. Hvis du har raske børn eller venter barn, kan de være med på den raske forælders police indtil det fyldte 16. år. Herefter bliver barnet selvstændigt medlem, uden at der skal indhentes lægeerklæring. Husk at tilføje dit barn på din forsikring straks efter fødslen.

Patientforsikring

Patienter på offentlige sygehuse, alle donorer samt alle personer, der deltager i forsøg, er omfattet af Patientforsikringen. Det er en forsikring, som sygehusene har tegnet. Patientforsikringen dækker skader efter alvorlige bivirkninger af lægemidler, hvis deres karakter eller omfang går ud over, hvad skadelidte med rimelighed

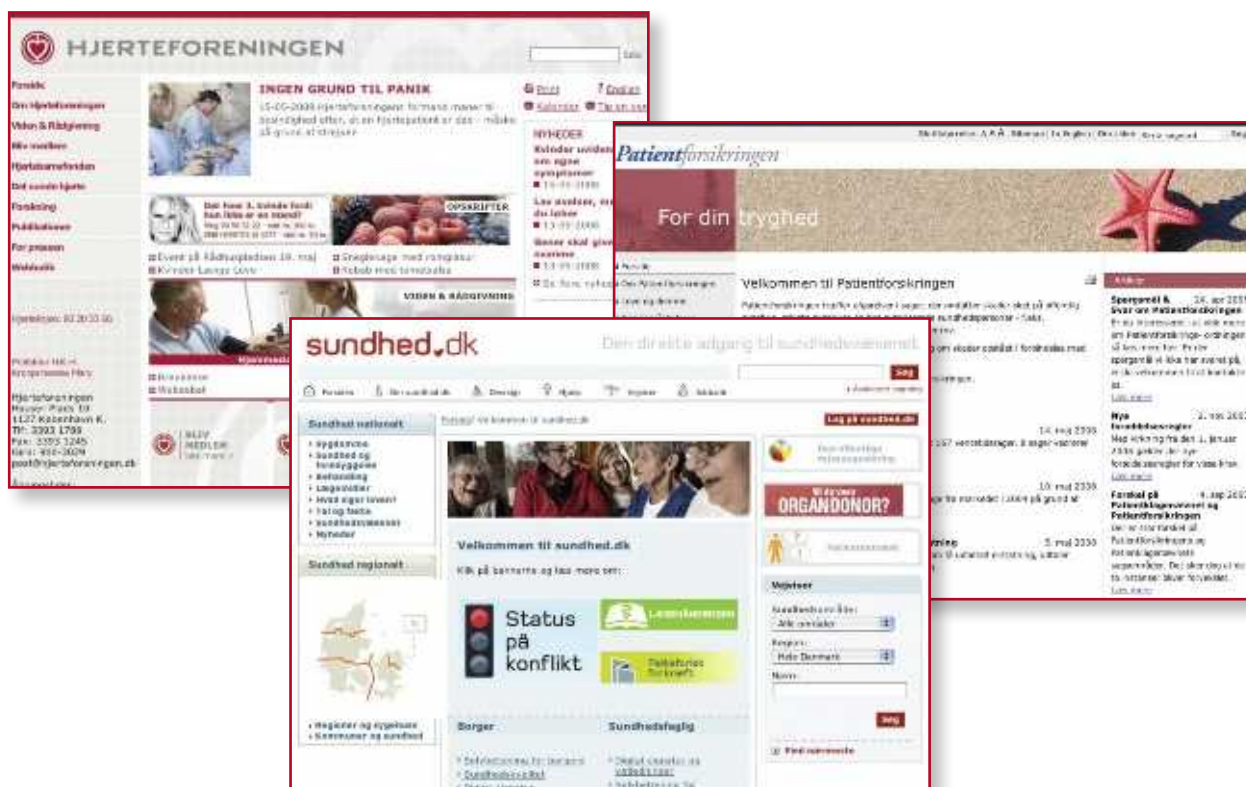
bør acceptere. Desuden dækker forsikringen, hvis patienten er skadet i forbindelse med en undersøgelse, behandling eller lignende. En objektiv vurdering skal vise, at skaden ikke ville være sket, hvis en erfaren specialist på området havde handlet anderledes.

Hvis du mener, at du er berettiget til erstatning efter Lægemedelskadeloven eller Patientforsikringsloven, kan du henvende dig til Patientforsikringen. Anmeldelsen skal ske inden fem år efter, at du har eller burde have fået kendskab til skaden.

Patientforsikringen
Nytorv 4
1450 København K
Tlf. 33 12 43 43.

Kilder:

Lægemedelskadelovens § 6
 Patientforsikringslovens § 1
 Forsikringslovens § 3a
 Sundhedslovens § 167

Værgemål

Hvis en person ikke kan tage vare på sig selv eller sine økonomiske forhold, kan der beskikkes en værge

Personer, der lider af sindssygdom, herunder svær demens, hæmmet psykisk udvikling eller anden form for svækket helbred kan få beskikket en værge. Det er et krav, at personen på grund af svækkelsen er ude af stand til at tage vare på sine egne forhold og derfor har behov for en værge.

Værgemålet skal tilpasses efter den enkeltes behov, og det må ikke være mere omfattende end nødvendigt. Reglerne giver mulighed for begrænsninger af værgemålet, så det for eksempel kun omfatter bestemte økonomiske aktiviteter eller bestemte personlige forhold. Værgemålet kan tidsbegrænses.

Personer under værgemål er som hovedregel myndige og har stadig valgret, hvis de er over 18 år. Kun de personer, der får frataget den retlige handleevne, er umyndige. Personer under værgemål kan få rådighed over penge til egne behov, hvis værgeren finder det forsvarligt. Med Statsforvaltningens godkendelse kan værgeren bruge af de opsparede midler, hvis indtægterne ikke er tilstrækkelige.

På det personlige område har værgeren ret til at repræsentere den, der er under værgemål. Værgeren har også ret til at træffe beslutninger i forhold, som den pågældende ikke selv er i stand til at tage stilling til. Da den pågældende fortsat er myndig, kan vedkommende selv træffe beslutninger. Værgeren kan for eksempel ikke beslutte, at en person skal flytte i kommunalt bosted, så længe vedkommende selv er i stand til at tage stilling.

Former for værgemål efter Lov om værgemål

- § 5 Almindeligt værgemål, som skal tilpasses den enkeltes behov
- § 6 Økonomisk værgemål, som fratager den retlige handleevne. Det vil sige, at personen mister retten til at handle på egen hånd.
- § 7 Samværgemål, hvor værgeren handler sammen med den, der er under værgemål.

Almindeligt værgemål efter § 5

Det almindelige værgemål kan iværksættes, hvis en person på grund af for eksempel svær demens, sindssygdom, udviklingshæmning eller alvorligt svækket helbred er ude af stand til at varetage sine økonomiske

eller personlige forhold. Værgemålet kan begrænses til at omfatte enten økonomiske eller personlige forhold. Hvis det kun omfatter de økonomiske forhold, kan det yderligere begrænses til at omfatte helt bestemte økonomiske aktiviteter eller anliggender. Ved personlige forhold kan det begrænses til at omfatte bestemte problemstillinger. Personer, der er under værgemål efter § 5, er myndige.

Økonomisk værgemål efter § 6

Hvis hele den økonomiske handleevne skal fratages, sker det efter § 6.

Et økonomisk værgemål sættes i værk, når der er behov for at beskytte personen mod egne dispositioner og mod andres udnyttelse. Personen, der bliver umyndig, kan ikke selv forpligte sig ved retshandler eller råde over sin formue og har ikke stemmeret til folketings- og kommunalvalg. Værgemålet kan ikke begrænses.

Samværgemål efter § 7

Samværgemål efter § 7 omfatter udelukkende økonomiske forhold og kan også begrænses til bestemte økonomiske aktiviteter. Værgeren og den, der er under værgemål, handler sammen. Der er også mulighed for, at pågældende selv kan administrere et beløb til egne behov. Samværgemål kan sættes i værk, hvis pågældende selv anmoder om bistand til økonomiske forhold, for eksempel på grund af manglende erfaring eller svækket helbred.

Værgens opgaver

Det er en individuel beslutning, om der er behov for et værgemål.

Det er vigtigt at huske, at værgeren kun er beslutningstager i juridisk henseende, og at værgemål måske ikke er nødvendigt, hvis pårørende eller institutionspersonale hjælper i det daglige. Det vigtigste er, om der handles i pågældendes interesse. Det er værgens opgave at varetage vedkommendes interesse, og vedkommende skal involveres, før der bliver truffet en afgørelse – uanset om værgemålet vedrører personlige eller økonomiske forhold. En værge, som ikke opfylder sine forpligtelser, kan pålægges erstatningsansvar.

Anmodning om værgemål

Anmodningen om almindeligt værgemål og samvær-

gemål skal stiles til Statsforvaltningen med begrundelse og forslag til værgemålets karakter og omfang. Der skal blandt andet vedlægges lægelige oplysninger. Hvis personen bor på en institution, skal personalet også give en udtalelse. Statsforvaltningen kan uden anmodning ændre eller ophæve værgemålet. Enhver der finder, at værgerne ikke opfylder sine forpligtelser – for eksempel ved at være passiv – kan rette henvendelse til Statsforvaltningen.

Anmodning om værgemål, ændring eller ophævelse kan rejses af pågældende selv, familie, værge, politi og Statsforvaltning. Kommunalbestyrelsen kan også rejse sagen. Økonomisk værgemål, som medfører fratrækelse af handleevne, skal behandles af domstolene.

Klage

Klage over Statsforvaltningens afgørelse efter § 5 og § 7 kan indbringes for domstolene inden fire uger. Klagen skal stiles til Statsforvaltningen, som herefter sender sagen til retten. Klagen udsætter ikke ikrafttrædelsen af afgørelsen.

Beskikkelse af værge

Det er Statsforvaltningen, som beskikker værger for personer under værgemål. Oftest beskikkes et familiedlem. Hvis det ikke er muligt, har Statsforvaltningen faste værger, som beskikkes, og som er ansat af Statsforvaltningen. Det kan for eksempel være advokater, socialrådgivere, præster eller private.

Der kan udbetales et vederlag til de faste værger af den, der er under værgemål. Hvis vedkommende ikke selv har midler, betaler Statsforvaltningen vederlaget. Værgerne er undergivet tilsyn af en forvaltningsafdeling (godkendte banker og forsikringsselskaber) og Statsforvaltningen. Statsforvaltningen skal godkende usædvanlige dispositioner.

Kilder:

Lov om værgemål 1995

www.statsforvaltningen.dk

Testamente og arv

Et testamente sikrer, at arven fordeles som ønsket

Det giver ro i sjælen at bestemme, hvad der skal ske med det, du efterlader dig. Samtidig viser du dine efterladte det hensyn, at de ikke midt i en svær situation skal træffe beslutninger, som måske ikke er i overensstemmelse med dine ønsker. Derfor er det en god idé at oprette et testamente, som udtrykker dine ønsker. Hvis der sker væsentlige ændringer i dit liv, skal du sørge for at få ændret dit testamente. Uanset om du vil oprette eller ændre et eksisterende testamente, bør du søge hjælp hos en advokat. Se www.danskefamilieadvokater.dk

Når testamentet er oprettet, har du gjort alt, hvad du kan for at planlægge fremtiden og sikre dem, du holder af.

Legale arvinger

Dine legale arvinger efter arveloven er din nærmeste familie – det vil sige først og fremmest din ægtefælle og dine børn og børnebørn. Den nærmeste familie kaldes første arveklasse. Findes der ingen arvinger her, går arven videre til anden arveklasse, som er dine forældre, deres børn og børnebørn. Er der ingen arvinger her, går arven videre til tredje arveklasse, der er dine bedsteforældre og deres børn, men ikke deres børnebørn. Det vil sige, at dine fætre og kusiner ikke er arvinger efter arveloven.

Har du ingen legale arvinger, går hele arven til staten, medmindre du har oprettet et testamente.

Tvangsarvinger

Din ægtefælle og dine børn er tvangsarvinger efter arveloven. Tvangsarven udgør $\frac{1}{4}$ af din formue. Hvis du er gift og/eller har børn, kan du altså frit disponere over $\frac{3}{4}$ af din formue i et testamente. Du kan også begrænse tvangsarven til dine børn, så de hver maksimalt arver en million kroner. Er du hverken gift eller har børn, kan du frit disponere over hele din formue i et testamente. Arvinger i anden og tredje arveklasse er ikke tvangsarvinger.

Boafgift

Ægtefæller er helt fritaget for at betale boafgift af arv, mens afdødes nærmeste betaler 15 procent. Andre arvinger betaler derudover en tillægsboafgift på 25 procent.

Hjerteforeningen er også helt fritaget for betaling af boafgift af arv. Det betyder, at al arv, som tilfalder Hjerteforeningen, går ubeskåret til Hjerteforeningens arbejde.

Få mere information på www.frahjertettak.dk

Fra hjertet

Arv og gaver forlænger livet

Hjerteforeningen siger tak til alle, der gennem arv og gaver har gjort det muligt at støtte forskningen i hjertekarsygdomme og derved vist, at de tror på et længere og bedre liv for os alle.

I gennem de seneste 15 år har Hjerteforeningen støttet dansk forskning i hjertekarsygdomme med mere end 400 millioner kroner. Det betyder, at mindst halvdelen af den danske hjerteforskning er økonomisk afhængig af støtte fra Hjerteforeningen.

Hjerteforeningen er en privat organi-

sation, der arbejder for indsamlede midler. Derfor er vi taknemmelige for alle de bidrag, vi modtager gennem arv og gaver. Uden disse bidrag er det ikke muligt at støtte forskning i hjertekarsygdomme. Og derved redde liv - også i fremtiden.

Du kan kontakte Hjerteforeningen og få tilsendt en gratis brochure, der fortæller mere om vores arbejde, eller bestille den på www.frahjertettak.dk.

HJERTEFORENINGEN

HAUSER PLADS 10 · 1127 KØBENHAVN K

POST@HJERTEFORENINGEN.DK · TEL 33 93 17 88

Hvis du vil vide mere om mulighederne for at støtte Hjerteforeningen gennem arv og gaver, kan du kontakte chefjurist Ann Marie Panduro på telefon 33 67 00 56 eller advokatsekretær Helle Christensen på telefon 33 67 00 24

Adresser

Hjerteforeningen

Hauser Plads 10
1127 København K
Tlf. 33 93 17 88
post@hjerteforeningen.dk
www.hjerteforeningen.dk

HJERTEFORENINGENS RÅDGIVNINGSCENTRE

Region Nordjylland

Rådgivningscenter Aalborg

Vesterbro 81
9000 Ålborg
Tlf. 98 16 18 16

Region Midtjylland

Rådgivningscenter Århus

Jægergårdsgade 64 - 66
8000 Århus C
Tlf. 86 18 55 10

Region Syddanmark

Rådgivningscenter Kolding

Sydbanegade 4
6000 Kolding
Tlf. 75 52 76 28

Rådgivningscenter Esbjerg

Jyllandsgade 79
6700 Esbjerg
Tlf. 76 13 16 40

Rådgivningscenter Odense

Kongensgade 65
5000 Odense C
Tlf. 65 91 99 35

Region Hovedstaden

Rådgivningscenter København

Hauser Plads 20
1127 København K
Tlf. 33 11 03 12

Region Sjælland

Rådgivningscenter Næstved

Apotekerstræde 4 A
4700 Næstved
Tlf. 55 73 50 09

HJERTEFORENINGENS KLUBBER

Børneklubben

Gabelsparken 113
6740 Bramming
Tlf. 97 59 36 00
formand@hjerkebarn.dk
www.hjerkebarn.dk

Defibrillatorklubben

Strandvejen 1, Vesterø
9940 Læsø
Tlf. 98 49 98 59
drensgaard@c.dk

Hjerte- og lunge- transplantationsklubben

Mørkager 51
2620 Albertslund
Tlf. 43 62 42 10
pelle@hjerterlunge.dk

ANDRE SYGDOMS- BEKÆMPENDE FORENINGER

Foreningen 22q11.dk

Rathsacksvej 29
1862 Frederiksberg C
Tlf. 35 38 68 03
info@22q11.dk
www.22q11.dk

Landsforeningen for Marfan Syndrom

Tamsborgvej 1, 2 th.
3400 Hillerød
Tlf. 48 26 36 52
msdk@get2net.dk
www.marfan.dk

Det Kardiologiske Syndrom X

Adelgade 78, 1. sal, lej.3
9500 Hobro
Tlf. 58 59 75 79
kasj@oncable.dk

DE SOCIALE NÆVN (STATSFORVALTNINGERNE)

www.statsforvaltningerne.dk

Statsforvaltningen Nordjylland

Aalborghus Slot
Slotspladsen 1
9000 Aalborg
Tlf. 72 56 87 00

Statsforvaltningen Midtjylland

St. Blichers Vej 6
Postboks 151
6950 Ringkøbing
Tlf. 72 56 83 00

Statsforvaltningen Syddanmark

Storetorv 10
6200 Aabenraa
Tlf. 72 56 79 00

Statsforvaltningen Hovedstaden

Borups Allé 177
2400 København NV
Tlf. 72 56 70 00

Statsforvaltningen Sjælland

Dronningensgade 30
4800 Nykøbing F
Tlf. 72 56 76 00

KLAGEINSTANSER**Ankestyrelsen**

Amaliegade 25
Postboks 9080
1022 København K
Tlf. 33 41 12 00
www.dsa.dk

Patientklagenævnet

Frederiksborggade 15, 2.
1360 København K
Tlf. 33 38 95 00
www.patienklagenævnet.dk

Folketingets Ombudsmand

Gammeltorv 22
1457 København K
Tlf. 33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk

FORSIKRING**Patientforsikringen**

Nytorv 5, 3.
1450 København K
Tlf. 33 12 43 43
www.patientforsikringen.dk

Forsikringsoplysningen

Amaliegade 10
1256 København K
Tlf. 33 43 55 00
www.forsikringsoplysningen.dk

MINISTERIER OG STYRELSER**Velfærdsministeriet**

Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 33 92 93 00
www.social.dk

**Ministeriet for Sundhed
og Forebyggelse**

Slotsholmsgade 10 – 12
1216 København K
Tlf. 72 26 90 00
www.sundhed.dk

Sundhedsstyrelsen

Islands Brygge 67
2300 København S
Tlf. 72 22 74 00
www.sundhedsstyrelsen.dk

ANDRE ADRESSER**CSH – Center for
Små Handicapgrupper**

Bredgade 25 opgang F 5.
1260 København K
Tlf. 33 91 40 20
www.csh.dk

**DUKH – den uvildige
konsulentordning
på handicapområdet**

Banegårdspladsen 2
6000 Kolding
Tlf. 76 30 19 30
www.dukh.dk

**Invalideorganisationernes
Brugerservice**

Kløverprisvej 10 B
2650 Hvidovre
Tlf. 36 75 17 93
www.handicap.dk

Kennedy Centret

Øjenklinikken
Rymarksvej 1
2900 Hellerup
Tlf. 39 45 24 00
www.kennedy.dk

SOS international

Nitisvej 6
2000 Frederiksberg
Tlf. 70 10 50 58
www.sos.dk

**VISO – den Nationale Videns- og
Specialrådgivningsorganisation**

Servicestyrelsen
Skibhusvej 52 B, 3.
5000 Odense C
Tlf. 72 42 37 00
www.servicestyrelsen.dk